

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GEGUŽĖS – MAY 26, 2011 • Vol. CII Nr. 71

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-25-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

„Lietuvos diena“ Čikagoje vyks birželio 3 d. – 5 psl.

- Emigracijos ir bėdų litanija – 2
- Apie gėdą ir nekrologus – 3
- R. Šepety's knyga – ledai pralaužti – 3
- M. K. Čiurlionis – po 100 metų – 4
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena Prezidentūroje – 8
- D. Puškorienė: „Pasigedau vidinio užsidegimo“ – 12
- Įteikta pirmoji V. Čekausko stipendija – 12
- Gyvenimo nuotrupos (17) – 13
- Čikaga ir Cicero atsisveikino su savo sūnumi – 14-15

Valiutų santykis
1 USD — 2.46 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV sostinėje lankosi Lietuvos politikai

Baltimore lietuvių festivalį gegužės 22 dieną Catonsville aplankė Europos Parlamento narys, buvęs Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis ir LR ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis. Nuotraukoje – JAV legio- no lietuvių postu nariai prof. V. Landsbergiui įteikia dovanėlę. Kairėje – LR ambasadorius JAV Ž. Pavilionis. Rimo Gedeikos nuotr.

Washington, DC (LR ambasados info) – Gegužės 23 d. Washington, DC grupė Lietuvos politikų ir diplomatų dalyvavo JAV prezidento Ronald Reagan 100-osioms gimimo metinėms pažymėti skirtoje konferencijoje. Euro-pos Parlamento narys Vytautas Landsbergis, Seimo narys Mantas Adomėnas ir Užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas drauge su kitų Vidurio ir Rytų Europos par-

lamentų ir vyriausybės atstovais ir JAV politikais įvertino R. Reagan indėlį išlaisvinant Europą iš sovietinio komunizmo.

Konferencijoje kalbėjęs V. Landsbergis pažymėjo, kad laisvės idėja buvusio JAV prezidento R. Reagan vykdomoje politikoje buvo pamatinė vertybė, kuri priešinosi SSRS užgro- bimams ir tokiu būdu daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės at-

kūrimo. Laisvės temą Lietuvos poli- tikai ir diplomatai aptarė ir kitame tos pačios dienos susitikime – su nevyriausybiniu tarptautinio politikos instituto „Freedom House“ direkto- riumi David Kramer. Susitikime D. Kramer pristatė „Freedom House“ atliktą tyrimą „Laisvė pasaulyje 2011 metais: autoritarizmo iššūkis demok- ratijai“, kuris atskleidžia politinių teisių ir pilietinių laisvių raidą.

Stiprinamas Lietuvos ir JAV energetinis bendradarbiavimas

Washington, DC (Lietuvos am- basados JAV info) – Lietuvos užsienio reikalų viceministras Egidijus Mei- lūnas su JAV valstybės sekretorės specialiuoju įgaliotiniu energetikai ambasadoriumi Richard Morning- star gegužės 23 dieną Washington, DC aptarė Baltijos regione vystomus energetikos projektus, kuriuose svar- bus lyderės vaidmuo tenka Lietuvai. Susitikime R. Morningstar pabrėžė Lietuvos vykdomų energetikos pro-

jektų svarbą visoms Baltijos valsty- bėms. Pokalbio metu sutarta toliau plėsti Lietuvos ir JAV valstybės insti- tucijų bendradarbiavimą skalūninių dujų gavybos srityje. Viceministras pakvietė JAV administraciją kartu su Lietuvos specialistais surengti regioninę konferenciją skalūninių dujų išgavimo Baltijos baseine tema.

R. Morningstar sakė, kad gegu- žės 20 d. JAV Energetikos departa- mentas išdavė leidimą JAV ener-

getikos įmonei „Cheniere“ ekspor- tuoti suskystintas dujas iš JAV ir tiekti jas „Cheniere“ partneriams ir klientams visame pasaulyje. Toks eksporto leidimas išduotas JAV pir- mą kartą per pastaruosius 40 metų.

Lietuvos energetikos ministro A. Sekmoko apsilankymo JAV gegužės 9-13 d. metu „Klaipėdos nafta“ ir „Che- niere“ pasirašė ketinimų protokolą dėl galimybės ateityje tiekti Lietuvos įmonei suskystintas gamtines dujas.

JAV ir Britanijos vadovai pranašauja sėkmę Libijoje

Londonas (BNS) – Londone per bendrą spaudos konferenciją su Britanijos premjeru David Cameron JAV prezidentas Barack Obama sakė, kad šalių santykiai yra „ypatingi“ ir „geresni, nei yra buvę anksčiau“. B. Obama teigė, kad šalių vadovai yra tos pačios nuomonės įvairiais klausimais. Abu politikai pakartojo anks- čiau išsakytus raginimus Libijos va- dovui Muammar Gaddafi atsistaty- dinti.

JAV prezidentas pranašavo sėk- mę tarptautinei bendruomenei Libi- joje ir pareiškė, kad šalies vadovas M. Gaddafi bus priverstas atsistaty-

dinti, jei NATO tęs savo karinę kam- paniją, kurioje svarbus vaidmuo ten-

„Mes su D. Cameron abu laikomės nuo- monės, kad negalime kelti kojos į Libijos žemę“, – sakė B. Obama. EPA nuotr.

ka JAV.

JAV ir Didžiosios Britanijos va- dovai patvirtino neketinantys keisti savo nuostatos, nors kai kurios NATO narės skundžiasi dėl susilpnėjusio amerikiečių vaidmens Libi- joje po to, kai vadovavimą misijai po pirmųjų du mėnesius trunkančio sukilimo prieš M. Gaddafi režimą dienų perėmė NATO.

Spaudos konferencijoje B. Oba- ma taip pat paminėjo, kad Jungtinės Valstijos didina spaudimą Sirijos prezidentui Bachar Assadu, kurio pajėgos malšina protestuotojus.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Tie, kurie girdėjo apie pranašautą pasaulio pabaigą, atsikėlę gegužės 21 d. rytą nesulaikę nepajuokavę: „Na, ir kur gi ta pasaulio pabaiga?“ Bet pasaulio galą išpranašavęs pamokslininkas Harold Camping taip lengvai nepasiduoda – antrą kartą suklydęs jis teigia, jog apsiriko lygiai penkiais mėnesiais, todėl žmonijos galas ateis šių metų spalio 21 dieną. Camping gegužės 23 d. kreipėsi į savo pasekėjus, atsiprašydamas už klaidingai nurodytą pasaulio pabaigos datą. „Stengiausi nuspėti taip tiksliai, kaip tik galėjau“, – prisipažino jis. Galbūt nesulaukęs pranašautos pasaulio pabaigos, gegužės 24 dieną Ramūnas Balkūnas pasaulio galą ėmė daryti pats – savo automobiliu jis rėžėsi į autobusų stotelėje stovėjusius žmones, iš kurių du mirė. Socialiniame tinkle „Facebook“ puikuojaši tokia R. Balkūno pasirinkta citata: „Dievo darbas – atleisti nuodėmes, o mano darbas – suorganizuoti tavo susitikimą su juo.“

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

dalia.cidzikaitė@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Praeitą savaitę paskelbus gyventojų surašymo duomenis, pasiūlymų straipsnių, aiškinančių, kaip mes patekome į tokią nepavydėtiną padėtį, straipsnių tonas buvo aimanuojantis ir apokaliptinis. Kone visi minėjo sunkią ūkio būklę, bet skubėjo pabrėžti ir kitus emigraciją sukėlusius veiksnius. Bėdų litanijose buvo nurodomi įvairūs „blogdariai“, visuomenės trūkumai, lietuvių ydos. Būta ir pasiūlymų kaip pagerinti padėtį, nors jie dažnai prieštaravo vieni kitiems.

Padėtis prasta, nes esą nuo nepriklausomybės laikų Lietuvą valdo arba arogantiški, beširdžiai liberalai, arba komunistai ir kitokie Maskvos statybiniai. Naudinga ir nenaudėlių sąrašus įtraukti ir dešiniuosius, ir kairiuosius, nes tai leidžia kiekvienam rasti „tikruosius“ nusi-kaltėlius pagal savo ideologines nuostatas ar partinę priklausomybę.

Nenuostabu, kad buvo minima korupcija – „iš praeties jau viskas išsemta (privatizuota, subankrutuota, perpirkta, perparduota).“ Bet daugiau privatizuota, perparduota ar tiesiog pavogta tais laikais, kai lietuviai dar neskubėjo trauktis į Vakarų. Antra vertus, tuo metu Europos Sąjunga dar nebuvo atvėrusi durų mūsų tautiečiams.

Pasak vieno valdininko, emigraciją skatina bendras psichologinis klimatas, karjeros galimybių ribojimas jaunimui dėl nepotizmo išgalėjimo. Kita diagnozė – dėl bendro nepakantumo Lietuva nėra visuomenė, kurioje gera gyventi. Sunku vertinti tokias globalines spėliones, kurios tokios plačios, kad jų negalima nei paneigti, nei patvirtinti. Bet paprastai tai, kas vienus atbaido, kitus patraukia.

Žinomas ekonomistas nurodė moralinį ir politinį valstybės klimatą – socialinį neteisingumą, korupciją, dvejopus reikalavimus „išrinktiesiems“ ir paprastiems mirtin-giesiems. Su jam būdingu kuklumu šis ekonomistas kaip visada apgailestavo, kad valdžios žmonės neišklausė jo patarimų ir jų neįgyvendino. Galime bent guostis tuo, kad kai valdžia pagaliau susipras ir įvykdys jo nurodymus, mes gyvensime kur kas geriau, o gal net pasiseks išspręsti visas problemas.

Būta įvairiausių siūlymų padėčiai gerinti: vieni kuklūs, kiti – ambicingesni. Kuklus pasiūlymas – gerinti sąlygas smulkiajam šeimos verslui. Esą žmogus, būdamas savo gyvenimo šeiminingas, liktų Lietuvoje net ir sunkesnėmis sąlygomis. Gal. Jei neklystu, JAV apie 90 proc. šeimos verslų bankrutuoja. Jei Lietuvoje pasisektų sukurti dvigubai palankesnes sąlygas, didžioji dauguma vis tiek bankrutuotų ir, ko gero, išliktų į emigrantų srautą.

Neišvengiamai kalbėta apie ūkio ir socialinę politiką apskritai. Kartojami jau ne kartą pateikti argumentai.

3) Skatinti, kad vaikai rašytų lietuviškai. Vaikai rašo ne tik straipsnius, bet ir laiškus giminėms, gyvenantiems tiek JAV, tiek Lietuvoje. Kai baigia rašyti, tada gali eiti prie kitų užsiėmimų.

Kai ryžto trūksta, daug kas atrodo neįmanoma. O kai atsiranda noras (bei užsispyrimas pasiekti tikslą), viskas tampa įmanoma.

Aldas Kriaučiūnas
West Lafayette, IN

K. KUBILINSKO EILĖRAŠTIS KLAIDINA

Vytautas V. Landsbergis savo straipsnyje „Kubilinskas ir mes“ kaip pavyzdį parinko „žavų“ K. Kubilinsko eilėrašį („Draugas“, 2011 balandžio 28 d.). Tame eilėraštyje Kubilinskas mokinius klaidina: mokiniai mokinami eglutę papuošti Naujų metų dieną. Mūsų vaikai eglutę puošdavo Šv. Kalėdoms. Jie laukdavo Kalėdų senelio ir Šv. Kalėdų rytą po Kalėdų eglutę rasdavo dovanų.

1) Skatinti, kad vaikai kalbėtų lietuviškai. Kai sūnūs, kalbėdami tarpusavyje, pereina į anglų kalbą, jie greitai išgirsta mano priminimą. O kai į paprastą pokalbį pradeda įterpti angliškus žodžius, aš pakartuju žodį lietuviškai. Pokalbis nesitęsia, kol vaikas nepakartoja to žodžio lietuviškai.

2) Skatinti, kad vaikai skaitytų lietuviškai. Beveik kasdien su jaunesniu sūnumi kartu skaitome knygą. Šiais metais jau skaitome trečią knygą, turbūt įdomiausią iš visų, kol kas perskaitytų. Tai dažnai yra mūsų tėvo-sūnaus laikas kartu. Vaikams svarbu su tėvais praleisti laiką kartu, net jeigu ir lietuviškai skaitant.

Emigracijos ir bėdų litanija

KĘSTUTIS GIRNIUS

Vieniems atrodo, kad per daug pataikaujama turčiams, tad socialinio teisingumo stoka skatina žmones emigruoti. Su tokiu pat ar net didesniu įsitikinimu aiškinama, kad, nepalengvinus sąlygų verslui ir nepritrau-

kus daugiau investicijų, nebus kuriamos naujos darbo vietos, kurios skatintų lietuvičius pasilikti Lietuvoje. Negaliu perdėm piktintis dėl išisenėjusių ir pasikartojančių argumentų, nes pats esu parašęs ne vieną straipsnelį, raginantį įvesti progresinius mokesčius ir suteikti daugiau paramos ne tokiems pasiturintiems.

Yra naujų, netradicinių teiginių. Vieno banko vyriausiasis ekonomistas pareiškė, kad stiprios profsąjungos stabdytų Lietuvos plėtrą. Koktu manyti, kad darbininkai tiek sužūlės, jog pradės manyti turintys tokią pačią teisę gerai gyventi, kaip jų darbdaviai ir juos aptarnaujantys biurokratai. Ekonomisto nuomonei veikiausiai pritartų Konstitucinis Teismas, kuris pernai balandžio mėnesį paskelbtame nutarime teigė, jog neleistina, kad „atliekančio sudėtingą darbą aukšto kvalifikacijos valstybės tarnautojo atlyginimo dydis būtų priartintas prie mažiau sudėtingą darbą dirbančio žemesnės kvalifikacijos valstybės tarnautojo atlyginimo.“

Reikia tik laukti, kad kuris kitas banko finansininkas pareikštų, jog, siekdama pritraukti daugiau užsienio investicijų ir sustiprinti ūkį, Lietuva turėtų gražinti baudžiamą ir išpareigoti kumetynų prievaizdų neapmokėtinti progresiniais pajamų ir nekilnojamojo turto mokesčiais.

Gegužės 20 dieną pranešta, kad Valstybės pažangos taryba iš esmės sutarė dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2030“. Premjeras Andrius Kubilius pareiškė, kad dabartinėmis netikėjimo savo ateitimi sąlygomis tokia strategija yra reikalinga visai mūsų visuomenei. Viena strategijos rengėja išreiškė viltį, kad ji gali padėti žmonėms atsikratyti nerimo. Gal. Bet daug ką apie Lietuvos nuotakas pasako tai, jog prieš kokį mėnesį rengėjai jautė reikalą pabrėžti, kad strategiją sukūrė ne Andrius Kubilius ar konservatoriai, o per penkiasdešimt įvairių sričių žinovų.

Strategijos kūrėjai teisingai pastebėjo, kad kritikuoti kur kas lengviau, nei savo indėliu prisidėti prie bendro reikalo. Prisėdęs prie kompiuterio ketinau nurodyti keletą lig šiol nemintų krizės priežasčių, tad ir pasakyti ką nors teigiamo. Bet perskaitęs kolegų spėliones nutariau, kad tyla – gera byla. Bent savaitę.

Alfa.lt

Kęstutis K. Girnius – žurnalistas, publicistas, politikos apžvalgininkas, pedagogas, istorikas. Nuo 2007 m. dėsto Vilniaus universitete.

LAIŠKAI

KLaidų atitaisyimas

Šių metų gegužės 3 d. „Drauge“ prie Justino Pikūno „Gyvenimo nuotrupų“ išspausdintoje nuotraukoje trečias asmuo iš kairės yra VDU rektorius Vytautas Kaminskas, o ne Algis Zeparackas.

***

Raimundo Mariaus Lapo straipsnyje „Lietuviški baldai ‘emigruoja’ į Ameriką“ („Draugas“, 2011 m. gegužės 21 d.) sakiny „Netrukus atsirado ir pirmasis klientas – nemenkas užsakovas, pradžia norėjęs kas mėnesį gauti bent dešimt tų medinių staliukų komplektų (viename talpintuve tilptų 430 komplektų)“ turėjo būti:

„Netrukus atsirado ir pirmasis klientas – nemenkas užsakovas, pradžia norėjęs kas mėnesį gauti bent dešimt tų medinių staliukų komplektų talpintuvų (viename talpintuve tilptų 430 komplektų).“

www.draugas.org

Dalė Mečkauskienė
Fishers, IN

Gavau ilgoką el. laišką iš buvusio klasioko Arvydo Barzduko. Pasilikdamas vietos savam atsakymui, pacituosiu tik kai kurias jo laiško vietas: „Aš čia nejuokauju. Atėjo žinutė, kad mirė pažįstamas kunigas... Žinutėje rašoma, kas jis mirė 'po sunkios ligos'... Skaitant lietuvišką spaudą nesunku pastebėti, kas joks lietuvis niekad nėra miręs 'lengvai sirgus', nors nemažai miršta 'po sunkios ligos'... niekad po 'ilgos ir lengvos ligos'... Kai kurie miršta 'staiga' arba 'nelauktai'... Vienas kitas mus apleidžia 'tragiškai žuvęs', bet kaip ta tragiška žūtis atsitiko, irgi lieka paslapy. Nemažai miršta 'gražaus, garbingo amžiaus sulaukę'... Taigi, kodėl koks lietuvis mirė, nesužinosi. Tikriausia 'gėda' būtų nekrologe parašyti, kad žmogus mirė, pvz., sirgdamas 'plaučių vėžiu'. Taigi klausimas psichologui: kodėl tarp mūsų taip yra? Ar niekam nesakyti, kodėl žmogus mirė, yra kokia nors įgimta lietuvių tautos savybė? Gal čia – patyrinėjus – net ir įdomi skiltis išeitų, tik reikia saugotis, kad mirštančių nesupykintume ir nereikalingų ginčų nesukeltume.”

Acį Arvydai už įdomias pastabas. Kaip jau anksčiau esu rašęs, vengiu bet kokio „Kodėl?“ Tačiau vis tiek noriu atsilipti. Besiruošdamas pririnkau įvairios medžiagos, daugiausia šalutinės informacijos, bet ir ji man pasirodė įdomi.

Pirmiausia, dar jaunystėje mane sudomino paslapties apgaubta džiuvos liga. Viešai kalbėti, kad tą ligą turi kuris šeimos narys, buvo laikoma tarsi nusikaltimu. Todėl ši liga buvo slepiama. Bijota, kad apie tai sužinoję žmonės ims tavęs vengti, nes buvo manoma, jog džiova yra užkrečiama ir beveik nepagydoma. Manau, kad tas slaptumas gaubė ir nuo džiuvos mirusius bei jų gimines. O nuo

Ar „gėda“ nekrologe rašyti, nuo ko žmogus mirė?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

džiuvos mirdavo nemažai žmonių. Ši „slaptumo taisyklė“ taip pat buvo taikoma venerinių ligų ir savizudybės atvejais. Norėta išlaikyti mirties įvykio orumą, o ne skandalus kelti ir gerą šeimos vardą gadinti.

Arvydo skatinamas, pasidomėjau dabartinių laikų nekrologais. Radau daugybę įvairių patarimų, kaip juos parašyti. Teigiama, kad mirties pranešime galima paminėti mirties priežastį, tačiau šiais laikais ta informacija yra labai retai pateikiama. Ėjau prie pirmųjų šaltinių – gyvenamosios vietovės dienraščio, kuriame patikrinau 100 vėliausių nekrologų. Tik keturiais atvejais paminėta, kad velionis mirė nuo vėžio. Kitų mirtys aptartos neaiškiai: lygiai pusė „iškelio“, 28 „mirė“, 15 „išėjo namo“, vienas „atsibudo aukštybėse“, o dar vieno dvasia „dabar yra danguje“. Būdamas smalsus, išmokau nekrologuose žiūrėti, kam vietoj gėlių siūloma aukoti. Nes būtent ten kartais galima rasti užuominų apie mirties priežastį. Štai ką atradau. Daugiausia – 20 atvejų – prašė aukoti priešmirtiniams paskutinių paslaugų namams (angl. „hospice“). Po to pagal dažnumą sekė sveikatos tyrimų organizacijos (11), visuomeninės organizacijos (11), bažnyčios (9), liginės (7), auka velionio šeimai (6), auka aukotojo nuožiūra (5), gyvulių globai (3) ir mokykloms (3). Likusieji nekrologai neturėjo jokių nurodymų.

O kaip atrodo paskutiniai 100

pranešimų apie mirusiuosius „Draugo“ mirties pranešimų skyriuje? Dažniausiai vartojamas pasakymas yra „mirė“ (22 atvejai). Po to dažnai sakoma, kad „iškelio į amžinybę“ arba „atsiskyrė su šiuo pasauliu“ – 7 atvejai. „Po sunkios ligos“ mirė 7, „po sunkios operacijos“ mirė 1, „po vėžio ligos“ mirė vienas. Likusiuose nekrologuose mirtis visai neminima.

Kam lietuvių nekrologuose siūloma aukoti velionio atminimui? Populiariausi nurodymai yra visuomeninėms ir šalpos organizacijoms – 18 atvejų (Ateitininkų šalpos fondui, „Vaiko vartams į mokslą“, Dainavos jaunimo stovyklai, „Saulutei“, Lietuvių Fondui, Balzeko lietuvių kultūros muziejui ir kt.). Šešiais atvejais minimos mokyklos, daugiausia – jėzuitų gimnazijos Lietuvoje. Paminėtos penkios amerikiečių organizacijos, remiančios diabeto, širdies ligų ir vėžio tyrimus. Išvardytos trys bažnyčios ir t. t. Viso duoti nurodymai, kam vietoj gėlių aukoti, 33 atvejais.

Rinkdamas informaciją, susidomėjau mirusių lietuvių ir amerikiečių amžiumi. Mirusių amerikiečių amžiaus vidurkis buvo 72.1 metai. Pažiūrėjus į vyrų-moterų amžių, moterys mirė būdamos trejais metais vyresnės už vyrus. Tarp jų buvo dvi, išgyvenusios iki 100 metų. Du vyriausi vyrai buvo 95 metų. Mirusių lietuvių amžiaus vidurkis buvo 86.4 metai. Vyrų vidurkis – 87.1, o moterų – 85.6 metai. Moterų mirties amžiaus vi-

durkį sumažino vienos 22 metų amžiaus merginos mirtis. Kaip matome, tarp amerikiečių ir lietuvių mirties metų vidurkio yra didelis skirtumas – net 14.3 metai. Tarp mirusiųjų amerikiečių pasitaikė trejų, dešimties, trylikos, aštuoniolikos metų asmenų, o tai sumažino visos grupės vidurkį.

Internete užtikau daugiau informacijos apie mirtis Lietuvoje. 2010 m. ten mirė 42,120 žmonių. Nuo kraujotakos sistemos ligų mirė 56 proc.; nuo piktybinių navikų (vėžio) – 19 proc., o nuo išorinių mirties priežasčių – 10 proc. Kitame šaltinyje radau bendrą mirties priežasčių aptarimą. Mirties priežastys gali būti progresuojantys senatvės pakitimai, patologiniai procesai (įvairios ligos), gyvybę nutraukiantys įvairūs aplinkos veiksniai (pvz., savizudybė, avarija, nelaimingas atsitikimas, nužudymas). Mirtis gali būti nestaigi. Skiriami du jos etapai. Klinikinė mirtis ištinka nutrūkus svarbiausioms gyvybinėms funkcijoms, bet laiku suteikus pagalbą organizmas atsigauna. Biologinė mirtis įvyksta, kai kūno ląstelės neatsigauna, cheminiai procesai vyksta netvarkingai, ląstelės pradeda save virškinti ir irti.

Taigi Arvydai, savo „pasivaikščiavimą“ sutrauksiu į pora apibendrinimų. Neatrodytų, kad lietuvių ir amerikiečių nekrologuose yra didelių skirtumų viešinant mirties priežastis. Abiejose kultūrose jaučiama pagarba velioniui, jo šeimai. Abiejose kultūrose norima velionio atmintį kaip nors įprasminti, ją pratęsti. Tarp lietuvių gal šiek tiek daugiau uždarmo, bet nematau senoviškos „gėdos“, pripažįstant, nuo ko velionis mirė.

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

„Drauge“ jau nemažai rašyta apie Rūtos Šepetys knygą „Between Shades of Gray“ („Tarp pilkų debesų“), jos pristatymus ir sėkmę. 2011 m. balandžio 8 d. „Sietuvos“ draugovė Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL suruošė šios knygos, aprašančios pabaltijiečių tremimus į Sibirą, sutiktuves. „Kaip buvo? Nepaprastai įdomu. Gaila, kad nebuvo daugiau žmonių.“ Gal dar bus progų...

Dažnai su nuoskauda ir pykčiu klausiamo, kodėl, kai kalbama apie Antrąjį pasaulinį karą, nelabai domimasi Stalino nusikaltimais prieš Baltijos tautas ir prieš visą Rytų Europą? Gal galų gale tam pribrendo laikas.

O gal tereikėjo, kad kas nors tą istorijos dalį mokėtų papasakoti taip, kad sudomintų? Būtent taip apibūdina R. Šepetys knygą ir jos stebėtiną pasisekimą. Knyga keturias savaites pasirodė „NY Times“ labiausiai perkamų knygų sąrašė. Apie ją rašė didieji JAV laikraščiai – „Washington Post“, „LA Times“, „Wall Street Journal“. Nuo jos pristatymo balandžio mėnesį knyga jau išleista Vokietijoje, Lenkijoje, Olandijoje bei Suomijoje.

Buvo labai smalsu pamatyti ir išgirsti pačią Rūtą. Energinga, šilta, nuoširdi ir iškalbi, ji iš karto pajuokavo, kaip nelengva turėti tokį lietuvišką vardą, bet nekalbėti lietuviškai, nedalyvauti lietuviškoje veikloje. Pagalvojau, kad gal būtent tai jai ir padėjo papasakoti šią tremties istoriją, padėjo „prabilti tiems, kurių balsai užslopinti“.

Pirmieji Rūtos žodžiai – „Ne knyga pateko į 'New York Times' labiausiai perkamų knygų sąrašą, Lietuva pateko“ („Lithuania made the best-seller list.“) – rodo, kad ji yra tikra asmenybė. Manė žavėjo ir truputį stebino jos paprastumas ir kuklumas. Rūta daug sykių pabrėžė, kad tai yra „visų mūsų lietuvių istorija“. Iš tikrųjų kiekvienas susitikime dalyvavęs turbūt galėjo papasakoti apie savo šeimos/artimųjų tremties dalį. Ji paragino rašyti, nes ledai jau pralaužti.

R. Šepetys knyga - ledai pralaužti

RASA AVIŽIENIS

Man labai įsiminė autorės pasakojimas, kaip ji ryžosi dalykiškai apklausti buvusius tremtinius ir tam tikslui buvo pasirašiusi ištisą sąrašą klausimų. Iš pradžių nesuprato, kodėl į jos sugalvotus klausimus nelabai noriai atsakinėjama. Jai patarė neklausinėti, o paprašyti tremtinių papasakoti apie savo patirtį, ir patylėti, klausyti. Taip ji sugebėjo išiklausyti ir išgirsti subtiliausius dalykus, išsijausti į buvusius tremtinių būseną ir suvokti, kaip galima išgyventi tokius kraupius dalykus ir išlikti žmogumi.

Rūta pasakojo apie „blogiausią gyvenime padarytą sprendimą“ – dalyvavimą atkuriant sovietinio kalinio patirtį, iš dalies teatralizuotame žmogaus valios palaužime, jį mušant bei kitaip kankinant. Ji praleido kalėjime parą, patyrė mušimą ir pažeminimą. Susižeidė. Pastebimai jaudindamasi Rūta prisipažino, kad labai greitai suprato esanti baili – užteko poros sudavimų, ir svarbiausiu dalyku pasidarė tik troškimas kaip nors išgyventi. Šis patyrimas, nors, palyginti su tremtinių išgyvenimais ir nereikšmingas, bei supratimas padėjo parašyti knygą, kurioje žmonės nėra teisiami, neskirstoma į juoda ir balta, o pasakojama apie žmogiškus veiksmus. Knyga priverčia skaitytoją susimąstyti: „O jeigu aš...“

Neretai apie save galvojame gerai ir smerkiame kitus: „Aš niekad taip nepadaryčiau.“ Tačiau kol nesame atsidūrę ypatingose sąlygose, negalime

net nutuokti, kaip pasielgtume, ką darytume, gelbėdamiesi patys bei gelbėdami savo šeimas. Antra vertus, darydami bloga, žmonės kartais netikėtai pasielgia gailėstingai. Man labiausiai patiko, kad Rūtos knygoje nebėra ūmaus pykčio ar kartėlio. Greičiau skaitydamas jauti tą gilų gilų skausmą. Tarsi girdėtumei užuojautą keliantį šauksmą: „Pažiūrėkite, kas mums atsitiko.“

„Visame kame yra plyšys, taip šviesa patenka.“ Visada ir visame kame yra vilties. Knygos viršelyje – iš sniego dygstanti žolelė. Istorijoje yra daugybė žiaurių įvykių, prieš kuriuos žmogus buvo bejėgis. Likimo negalime pasirinkti ar valdyti, bet įmanoma išgyventi ir gyventi. Net meilė įmanoma.

Knyga parašyta jauniems skaitytojams, paaugliams paprasta, nepriekaištinga ir gražia anglų kalba. Skyriai trumpi. Praeities vaizdai išskirti kursyvu. Svarbiausia – autorė sugeba pasakoti taip, kad skaitytojas nelieta abejingas. Nors tema ir įvykiai labai šiurpinantys, o žmogus natūraliai vengia nemalonių išgyvenimų, autorė puikiai valdo kalbą, tiksliai parenka žodžius, įtraukia skaitytoją, kad išgyventume kartu su veikėjais, kad mums rūpėtų jų likimas. Manau, ne vienas skaitytojas, skaitydamas Rūtos knygą, nusišluosto ašaras.

Elektroniniame amžiuje knygas galima skaityti mažame ekrane su elektroniniu skaitytuvu. Tokį aparatą neseniai gavau dovanų. Žinau, kad netrukus knygas taip skaitysiu. Tai labai praktiška, nes knygą nešiotis ne visuomet patogiu. Skaitytuve galima padidinti šriftą, labai pravartu, kad skaitytuvas turi žodynus. Bet e-knyga niekad nepakeis tikros knygos. R. Šepetys knyga „Between Shades of Gray“ – patraukli. Ją malonu paimti į rankas ir skaityti. Ji negąsdina. Skaitytojui rūpi jos veikėjai, nes jie suprantami, savi. Taip širdį verianti istorija bus išgirsta ir visam laikui įsiminta.

TELKINIAI

New York, NY

Mikalojus K. Čiurlionis – po šimto metų

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ

Daug stebuklų yra pasaulyje, tik ne visiems jie prieinami; vieniems dėl to, kad jų negirdi ir nemato, kitiems dėl to, kad jų nesupranta.

M. K. Čiurlionis

Kai kam stebuklas yra pamatyti tekančią saulę, kai kam stebuklingai atrodo pradendantys žydėti medžiai. Stebuklas yra matyti besišypsantį laimingą vaiką. Lietuvai ir mums visiems stebuklas yra turėti tokį nepaprastą žmogų kaip Mikalojus K. Čiurlionis. Jis ne tik, gyvas būdamas, plėtojo Lietuvos kultūrą ir garsino šalies vardą, bet ir dabar, minėdami jo 100-ąsias mirties metines, matome, kaip vis dar stipriai spinduliuoja šio kūrėjo dvasia, jo palikimas.

Smuikininkė Edita Orlinytė.

Kalbant apie M. K. Čiurlionį, dažnam iš mūsų atmintyje atgyja kompozitoriaus, muziko vaizdas, tačiau Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New York vykęs atminimo vakaras buvo skirtas Čiurlioniui ne kaip muzikui, o kaip dailininkui. Buvau maloniai nustebinta, pamačiusi kūrėjo darbus ant konsulato patalpų sienų, mat Čiurlionis mano atmintyje visuomet gyvavo kaip muzikas. Anot dr. Stasio Goštauto, M. K. Čiurlionis buvo ne tik muzikas ir dailininkas, jis bandė tapti ir rašytoju. Per šešerius metus jis spėjo išbandyti visas dailiojo meno šakas: grafiką, tapybą, piešimą, netgi fotografiją, teigė S. Goštautas.

Konstantinas – vyriausias iš devynių Čiurlionių šeimos vaikų. Tėvas buvo vargonininkas, iš kurio Mikalojus ir paveldėjo palinkimą į muziką. Vaizduotę ugdė ir pirmuosius estetinius įgūdžius žadino nepaprastai gražios, miškuose skendinčios Druskininkų apylinkės, dzūkų pasakos bei padavimai, harmoningos lietuvių liaudies dainos. Laisvalaikiu jis dažnai mėgdavo nuklysti į įdomesnes apylinkės vietas ir jas piešti.

Kalbant apie Čiurlionio fotografijos darbus, kuriuos taip pat teko išvysti vakaro gen. konsulate metu, juose nesunkiai galima išvelgti menininko susižavėjimą gamta. Apskritai, visoje Čiurlionio kūryboje – tiek mene, tiek ir muzikoje – vyrauja gamtos ir žmogaus tema, tai parodo, kokia tvirta ir turtinga buvo jo asmenybė. Pastebima, jog jis buvo amžinojo gėrio ir grožio kūrėjas, kurio unikalus gebėjimas pavergti žmogaus sielą savo kūryba gyvas dar ir dabar.

Daugelis to meto kūrėjų ieškojo ir vis dar tebeieško M. K. Čiurlionio įtakos mene. Kodėl? Anot S. Goštauto, jis buvo pakankamai originalus savo laike. Nežiūrėdamas, kur ir kaip eina pasaulis, jis savo vaizduotės pasaulį sukūrė iš žvaigždžių, kosmoso ir gamtos. Tad gal ir nereikia ieškoti Čiurlionio įtakų kitur, teigė profesorius.

Kūrėjas gyveno gana įtemptą gyvenimą. Vis ieškodamas savęs tai

LR gen. konsulas NY Valdemaras Sarapinas, Edita Orlinytė, JAV LB NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė ir dr. S. Goštautas.

muzikoje, tai tapyboje, tai fotografijoje, tai rašyme jis ne tik Lietuvai, bet visam pasauliui paliko gausų palikimą. Per vos dešimt metų trukusį kūrybos laikotarpį Čiurlionis sukūrė apie 400 muzikos kūrinių, nutapė daugiau nei 300 paveikslų, sukūrė nemažai grafikos darbų, taip pat paliko literatūros ir poezijos darbų. Sunku net įsivaizduoti, kad per tokį trumpą laiką būtų galima tiek daug padaryti. Bet ir tai – dar ne viskas. Čiurlionis aktyviai reišėsi kultūriname gyvenime, daug keliavo, organizavo parodas, dainavo, vadovavo Vilniaus kanklių draugijos chorui, koncertavo kaip pianistas ir dirigentas, reišėsi publicistikoje. Ir turbūt tai būtų dar ne viskas. Jei labiau išgilintume į Čiurlionio gyvenimą ir veiklą, atrastume kur kas daugiau.

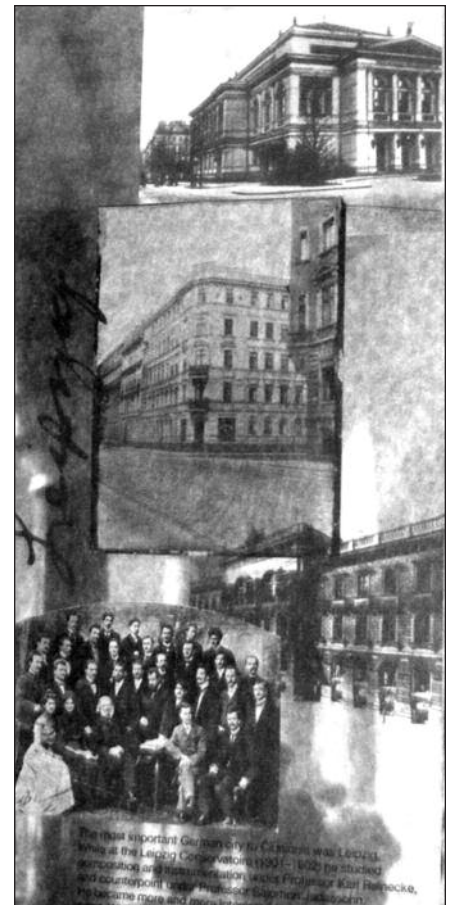
Šiuo metu didžioji dalis Čiurlionio dailės darbų yra saugomi nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje. Keletą jų galime pamatyti Lietuvos dailės muziejuje Vilniuje, Varšuvos nacionaliniame muziejuje, Rusų muziejuje Sankt Peterburge, S. Čiurlionienės-Kymantaitės memorialiniame kambaryje Kaune.

Lietuvos meno ir literatūros tyrinėtojas dr. S. Goštautas teigė esąs kiek nusivylęs, jog neturime meni-

ninko autentiškų paveikslų New York. Anot jo, bent keletas jų tikrai turėtų būti ir šiame mieste.

Nors po Pirmojo pasaulinio karo Čiurlionio darbai buvo šiek tiek primiršti, susidomėjimas jais ir vėl atgyja ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje kitų Europos šalių. Net jei ir norėtume, būtų sunku pamiršti, kiek daug Čiurlionis yra davęs savęs Lietuvai ir jos kultūrai. Tad minėdami jo 100-ąsias mirties metines, besiklausydami Editos Orlinytės smuiko nepakartojamų melodijų, ne tik prisiminėme kūrėjo, kompozitoriaus, dailininko nuopelnus, bet kartu dar labiau įprasminome jo vertę pasaulyje. Tikėkime, jog skleisdamas šviesą ir gerį į pasaulį, šio unikalaus kūrėjo atminimas dar ilgai gyvuos.

Jurgita Raškevičiūtė – „Draugo“ bendradarbė New York mieste. Dirba administratore, bet, tik radusi progą, rašo, nes tai, pasak jos, yra jos sielos troškimas.

Parodos dalis.

Kalba LR gen. konsulas NY Valdemaras Sarapinas.

Viktorijos Butkienės ir Jurgitos Raškevičiūtės nuotraukos

„Lietuvos diena“ Čikagoje

Improvizacijos M. K. Čiurlionio ir krepšinio temomis

LORETA TIMUKIENĖ

Pagalčiau sulaukus šilumos, vėl užderėjo kvietimų į gegužines, koncertus, šventes po atviru dangumi. Iš tiesų, kada daugiau, jeigu ne pačiu gražiausiu metų laiku, kol saulė dar aukštai dangumi ridinėjasi, galime susiję smagiai pabūti, pašokti, padainuoti, skanumynų užkrimsti. Tad ir pilasi šventės kaip iš gausybės rago, kviesdamos atvykti, nepasididžiuoti, gerą nuotaiką atsinešti.

Viena tokių vasaros švenčių – „Lietuvos diena“, kurią jau treči metai Čikagos centre, „Daley Plaza“, rengia Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje, renginį remia LR Užsienio reikalų ministerija. Šįkart ji šurmuliuos birželio 3 dieną, penktadienį, nuo 10 val. ryto iki 2 val. popiet. Parodomoji programa prasidės 12 ir tęsis iki 1 val. p. p. Joje dalyvaus „DanceDuo“ šokėjai (vadovė Sandra Krumhorn ir Estera Lisauskienė), „Svajonės“ dainorėliai (vad. Alina Šimkuvienė) ir „Suktinio“ šokėjai (vad. Giedrė Elekšytė ir Monika Adomaitytė).

Pirmą kartą kultūrinę programą režisuoja Jolanta Dirmontienė, tad buvo smalsu sužinoti, ką šiais metais pamatys ir išgirs užsukusieji į „Lietuvos dieną“. Juk daugelis šventės svečių – ne mūsų tautiečiai, o kitų kultūrų, šalių atstovai. Kaip jiems bus pristatoma mūsų šalis?

J. Dirmontienė – Klaipėdos menų ir muzikos akademijos absolventė, turinti renginių režisieriaus diplomą. Šešerius metus po akademijos baigimo dirbo Lietuvos valstybinėje ir LNK televizijose naujienų redakcijos režisierė. Amerikoje šis kūrybinis žmogus – jau septinti metai, čia ji dirba su režisūra nesusijusį darbą, o savo vaikystės norus ir svajnas, savo diplomą ir įgytas žinias, kaip sako pati Jolanta, jau penkerius metus bando įgyvendinti menų pastogėje „DanceDuo“ – ten ji darbuojasi kaip projektų scenarijaus autorė ir viena iš organizatorių, taip pat vaidybos ir kostiumų kūrėja.

„Protokoliniuose ir gerbtinų datų minėjimuose esu buvusi tik dalyvio ir organizatoriaus pareigose, o tokį idėjos ir temos skleidėjas darbą atlieku pirmą kartą, – prisipažįsta režisierė. – Kai paskambino konsulato darbuotoja Agnė Vertelkaitė ir pasiūlė imtis režisuoti renginį, tiesiog nusprendžiau išbandyti save.“

Šių metų tema, pasirinkta Lietuvos pristatymui – M. K. Čiurlionio 100-osios mirties metinės ir Lietuvoje šį rudenį vyksiantis Europos vyrų krepšinio čempionatas. Iš tiesų tai labai kontrastinga ir plati tema, bet, kaip sako renginio režisierė, „filoso-

fuojant galima išgauti ir atrasti pačių įvairiausių bei įdomiausių sprendimų, formų, juolab kad kūrybai ribos neegzistuoja – tam reikalingos tik tvirtos moralinės nuostatos ir tradicijų gerbimas“.

Čikagiškiams ir miesto svečiams planuojama gal šiek tiek neįprasto pobūdžio programa. Kadangi pagrindinė asmenybė, kuriai šiais metais skiriama tiek daug dėmesio kalbant apie Lietuvą, yra Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, renginyje vaidybinė-šokio forma bus pristatomi trys šio dailininko paveiksliai: „Karaliai“, „Karalaitės kelionė“ ir „Bičiulystė“, taip pat skambės ir kompozitoriaus sukurti muzikiniai kūriniai. Visa tai vaizduos Lietuvą trijų laikmečių sandūroje. M. K. Čiurlionis, jau XX amžiaus pradžioje pasaulį vaizdavęs niūriomis karų, tremčių, negandų nuojautų pilnomis spalvomis, savo darbuose pranašiška kūrė Vakarų Europos ir Lietuvos viziją. Šio talentingo kūrėjo muzika ir jo surinktos, aranžuotos lietuvių liaudies dainos daugelio širdyse dar ir šiandien žadina tėvynės ilgesį ir, priešingai nei paveiksliai, sukelia vilties ir tikėjimo pojūtį.

„Nėra mažų tautų, yra tik negausios tautos, kurios turi didelių ir didžiųjų žmonių. Didžiukimės jais, skelbiančiais Lietuvos vardą ne tik iš sporto salių, bet ir iš pasaulinių koncertų salių, meno galerijų ir muziejų“, – sako renginio režisierė J. Dirmontienė.

Todėl šia programa, anot šventės rengėjų, kiekvienam apsilankiusiam „Lietuvos dienoje“ žingsnis po žingsnio bus bandoma pasakyti, kad mes, nors ir maži, norime būti laisvi ir garbingi. Renginį ves dainininkė Gailė Main-Aldegunda.

Pirmoji renginio dalis – „Senovė“, o pagrindinis motyvas – M. K. Čiurlionio paveikslas „Karaliai“ – tai bus pristatoma senoviniu šokių menuetu pagal M. K. Čiurlionio muziką. Taip pat žiūrovai bus vaišinami lietuviška duona su medumi. Duonelė, kaip Lietuvos simbolis, bus pateikta karalių delnuose. Skambės keletas lietuvių kūrėjų poezijos ir prozos eilučių anglų kalba. Senovinė daina „Žuvies šakelės“ – naujai ruošiamas pristatyti „Svajonės“ kūrinys, papildysiantis pirmąjį paveikslą.

Antroji tema – „Prieškariai, pokariai, kaimo, miesto kultūra“ – bus perteikiama M. K. Čiurlionio paveikslo „Karalaitės kelionė“ motyvais. Lietuvių šokiai, graudus valsas, primenantis apie buvusias Lietuvos negandas, kurios griovė mūsų kultūrą – tai bus kaip skirtukas prieš garsiąją dainą „Laisvė“, kalbančią apie atgautą nepriklausomybę, Baltijos kelią ir mūsų vienybę, nors ir išmėtytą po pasaulį. Dainą „Laisvė“ atliks

Praėjusių metų šventės akimirkos.

Ramūno Astrausko nuotr.

„Svajonės“ dainorėliai, šoks S. Krumhorn, Evelina Lisauskaitė ir Emilis Penkauskas. Šią dalį vainikuos ir dangų kylantys balti oro balionai.

Trečioji tema – „Dabartis“ – bus perteikiama pasitelkus M. K. Čiurlionio paveikslo „Bičiulystė“ motyvus ir pristatys mūsų tautos aistrą krepšiniui. Šioje dalyje šalia dainų ir šokių scenoje „žais“ ir krepšinio kamuoliai, programa baigsis šių dienų himnu tapusia daina „Trys milijonai“.

Paklausiau, kas diriguoja pasirošimui šiai šventei – juk ne taip lengva surinkti į krūvą tokių būrių atlikėjų, talkininkų. „Mes kiekvienas atliekame savo darbą savarankiškai, o pagrindinis režisierius ir atsakingas asmuo už techninę dalį yra A. Vertelkaitė. Tiksliau sakant, mes esame jos pagalbininkai“, – sakė renginio režisierė. Kaip ir prieš porą metų, konsulatui šventės metu talkins Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga (ŠALSS) jaunimas su savo draugais.

Be kultūrinės programos, šventėje bus pristatomi lietuvių kūrėjų darbai – vaikiški drabužėliai iš lino („Sraigė“), rankų darbo skraistės ir aksesuarai („Arctcity24“) ir „DeepLine“ sukurti moteriški drabužiai. Planuojama parodyti filmą apie Lietuvos krepšinio istoriją ir pasiūlyti išbandyti rankos taiklumą krepšinio gerbėjams. Užsukę į „Lietuvos dieną“ galės ir kirminuką numalšinti – lietuviškais gardumynais prekiaus restoranas „Kunigaikščių užėiga“, sušilę galės atsigaivinti „Dadu“ ir „Ingman Vega“ ledais. Ateidami nepamirškite ir storesnę piniginę pasiimti – šventėje tikrai bus už ką mažesnę ar didesnę pinigą pakloti – bus prekiaujama meno kūriniais, rankų darbo suvenyrais, papuošalais, lietuviško lino dirbiniais. Verslo mugėje dalyvaus Balzeco lietuvių kultūros muziejus, bendrovės „Food Depot International“ ir parduotuvė „Lietuvėlė“.

Tad iki susitikimo „Lietuvos dienoje“!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

XII V. Jonuškaitės-Zaunienės dainininkių konkursas

T. n. VIRGINIJA BATAVIČIŪTĖ

Nuo 2000 m. Akademinių skautų sąjungos Vydūno fondo pastangomis, talkinant Studentų skautų organizacijai, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje kasmet rengiamas vokalistų konkursas, pavadintas žinomos dainininkės, ilgameitės Valstybės teatro Kaune solistės Vincės Jonuškaitės-Zaunienės (1901–1997) vardu. Konkursas – tai puiki įžanga į jaunų dainininkių pripažinimą. Šiame balandžio 1 d. įvyko jau dviliktasis konkursas, kuriame, kaip ir kiekvienais metais, dalyvavo išskirtinius vokalius sugebėjimus parodžiusius vokalistės.

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos didžiojoje salėje visą dieną skambėjo kūriniai pagal tradicinę konkurso programą. Penkis konkurso dalyvės turėjo padainuoti XVII–XVIII a. ariją, XIX–XXI a. ariją, romansą, originalų XX–XXI a. lietuvių kompozitoriaus kūrinį ir lietuvių liaudies dainą (be akompanimento). Ypatingas dėmesys skiriamas lietuvių liaudies dainos atlikimui, nes pati V. Jonuškaitė-Zaunienė labai mėgo lietuvių liaudies dainą, gyvendama užsienyje skaitydavo paskaitas apie lietuvių liaudies dainas.

Jaunoms talentingoms dainininkėms Vydūno fondas įsteigė tris pre-

mijas, taip skatindamas jaunimą siekti scenos aukštumų bei primindamas turtingą lietuvių vokalo meno istoriją. III vietos premija atiteko Karolinai Glinskaitei (prof. Virgilijaus Noreikos dainavimo klasės studentė, koncertmeisterė Lina Giedraitytė); II vietos premija – Ilonai Pliavgo (doc. Jolantos Čiurilaitės dainavimo klasės studentė, koncertmeisterė Gražina Zalatorienė). Diplomas už geriausiai atliktą lietuvių liaudies dainą atiteko Eglei Čičinskaitei (prof. Vladimiro Prudnikovo dainavimo klasės studentė, koncertmeisterė doc. Nijolė Ralytė). Be piniginių premijų laureatėms buvo įteiktos gėlės, saldinių dėžutės ir įrašai su lietuvių liaudies dainomis.

Tos pačios dienos vakare vyko konkurso laureatėlių koncertas. Džiugu, kad koncertas pritraukė nemažai įvairaus amžiaus klausytojų, kurie liko sužavėti jaunųjų dainininkių balsais ir kiekvieno atlikto kūrinio giliu išjautimu.

Studentų skautų organizacija ypač dėkoja Lietuvos muzikos ir teatro akademijai, kuri jau dviliktus metus padeda organizuoti V. Jonuškaitės-Zaunienės konkursą, bei Edmundui Kulikauskui, kuris nuoširdžiai atstovauja Vydūno fondui bei rūpinasi tokios gražios šventės įgyvendinimu.

Laureatės su konkurso organizatoriais, pedagogais ir Vydūno fondo atstovais.

Lietuvių skautų sąjungos vadovybės rinkimų prezidiumo biuletenis Nr. 1 Kvieslys registruotis

– LSS tarybos pirmininkas patvirtino Gintarą Aukštuolį LSS vadovybės rinkimų prezidiumo pirmininku. Ši informacija buvo išsiųsta LSS tarybos nariams ir spaudai.

– Pagal LSS vadovybės rinkimų nuostatus, teisę dalyvauti rinkimuose ir balsuoti nustato šakų vadijos, rajono vadas/ė ir Tarybos pirmija.

– Teisę turinčių balsuotojų sąrašai jau gauti iš aukščiau minimų organų. Šis kvieslys yra siunčiamas kiekvienam/ai, kurių pavardė yra gautuose sąrašuose.

– Balsavimo lapus gaus tik tie, kurie užsiregistruos LSS vadovybės rinkimų prezidiume.

– Kartu su šiuo kviesliu siunčiame:

1. Registracijos lapą, kuriame LSS narys/ė pareiškia, ar dalyvaus rinkimuose ir kurioje ar kuriose šakų rinkimų dalyse dalyvaus, pavyzdžiui, ASS ir brolijos ar seserijos dalyse. Visi gali dalyvauti bendroje dalyje ir net dviejose šakų dalyse, jei turi teisę abejose šakų dalyse dalyvauti. Neužsiregistravęs narys/ė balsavimo lapų negaus. ASS dalyje gali dalyvauti tik tie nariai, kurie pristatyti ASS sąrašu.

2. Pasisakymo ir/ar siūlymo lapą. Kiekvienas balsuojantis narys/ė gali pristatyti siūlymus kitai LSS tarybai įvertinti.

3. Kandidato/ės/ų siūlymo lapą „Bendroje dalyje“. Kartu reikia pristatyti ir kandidato raštišką sutikimą kandidatuoti ir trumpą kandidato/ės biografiją.

4. Kandidato/ės/ų siūlymo lapą „Šakos dalyje“. Kartu reikia pristatyti ir kandidato raštišką sutikimą kandidatuoti ir trumpą kandidato/ės biografiją.

5. Voką sugrąžinti su registracijos lapu, kandidatų siūlymais bei pasisakymais. Registracijos lapas ir kita prašoma informacija turi būti sugrąžinta iki 2011 m. rugpjūčio 1 d.

Gražinti: LSS vadovybės rinkimų prezidiumas

s. fil. Gintaras Aukštuolis

727 Forest Road

La Grange Park, IL 60526

USA

LSS vadovybės rinkimai vyks pagal LSS vadovybės rinkimų nuostatus, kuriuos galima rasti tinklalapyje: www.skautai.net. Ten rasite ir pilną teisę turinčių rinkimuose dalyvauti sąrašą.

Prezidiumo sudėtis: s. fil. Gintaras Aukštuolis, pirmininkas, v.s. fil. Romas Fabijonas, s. Edis Andriušis ir s. fil. dr. Robertas Vitas.

Budėkime.

s. fil. Gintaras Aukštuolis,
LSS vadovybės rinkimų
prezidiumo pirmininkas

Trys nauji gilvelistai

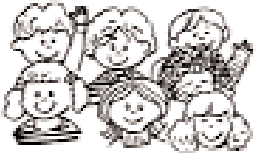

Š. m. gegužės 5 d. trys Lietuvių skautų sąjungos nariai baigė Amerikos skautų vadovų aukščiausius lavinimo kursus – Gilwell mokyklą. Tai: lietuviai kursantai j. v. s. fil. Taiyda Chiapetta, s. v. ps. fil. Ričardas Chiapetta ir j. s. Laima Bacevičienė. Kursantai buvo apdovanoti Gilwell mokyklos kaklaraiščiu, kauliukais bei pažymėjimais.

Nuotraukoje – lietuviai gilvelistai (iš k.): prit. s. v. v. s. fil. Bronius Fabijonas, nauja gilvelistė j. v. s. fil. Taiyda Chiapetta, naujas gilvelistas prit. s. v. ps. fil. Ričardas Chiapetta, Gilwell kursų vadovė, vyr. sk. s. Audra Lintakienė, Gilwell kursų vadovas, vsl. Terry Petry, vyr. sk. s. Aušra Jasaitytė-Petry, v. s. Vanda Aleknienė, nauja gilvelistė j. s. Laima Bacevičienė j. v. s. Genovaitė Treininė ir prit. s. v. v. s. fil. Gediminas Deveikis.

Audros Lintakienės nuotr.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Vaikai ir jaunimas – suaugusiųjų darbovietėse „Take Your Child to Work“

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Net JAV prezidento žmona Michelle Obama ir Baltųjų rūmų štabas aktyviai dalyvavo jau tradicija tapusios dienos „Take Your Child to Work“ (Pasiimk savo vaiką į darbovietę) užsiėmimuose š. m. balandžio 28 d. Tai – ne JAV šventė, bet jau gana neblogai įsitvirtinusi tradicija, minima kiekvienų metų ketvirtą balandžio mėnesio ketvirtadienį. Mokyklinio amžiaus jaunimas maždaug nuo 8 iki 16 metų tėvams sutikus tą dieną eina ne į savo mokyklą, o į suaugusiųjų darbo pasaulį, į tėvų (ar kitų suaugusių) darbovietes.

1993 metais feministė Gloria Steinem ir Ms fondas sugalvojo būdą, kaip jaunas mergaites supažindinti su darbo pasauliu, su profesinėmis galimybėmis, su darbovietėmis. Dirbantys žmonės pasiėmė savo dukras į darbą ir parodė, kaip dirbama, leido dukroms stebėti jų darbą, supažindino su savo bendradarbiais. Mokykloms parūpino literatūros, kaip bemokant galima supažindinti su profesijomis.

Tradicija augo ir populiarėjo. Nuo 2003 metų šioje dienoje dalyvauja ir berniukai. Įsteigtas „Pasiimk savo vaiką į darbovietę“ dienos programų fondas, per kurį galima gauti pasiūlymų, kaip vesti tokias programas, įsigyti dovanėlių (nors, žinoma, įvairiose darbovietėse sukuriama savos tradicijos). Ne vienoje darbovietėje buvo sukurtos formalesnės programos, kad mokiniai galėtų ne tik sekti savo tėvams iš paskos, bet kad ir išmokytų apie kitas profesijas, aplankyti ir apžiūrėti įvairius tos darbovietės skyrius, kartais atliktų tam tikrus uždavinius, išmėgintų įrangą ir pan. Jiems svarbu, ne kuris darbas yra „moters darbas“ ar „vyro darbas“, bet kad jauni žmonės pamatytų, kas per profesija tai yra, ką joje dirbantys veikia, ir pasvarstyti – gal ir aš norėčiau tokį darbą kada nors dirbti?

Didesnių darboviečių programose dažnai leidžiama ne tik dirbantiems pasikviesti savo šeimos vaikus, bet ir jų darbu besidominčius gimines bei kaimynus. Taip Gintarė (8 skyriaus mokinė) ir Daiva (5 skyriaus mokinė) Daulytės jau antrus metus dalyvavo savo tetos darbovietėse – universiteto – rengiamoje programoje, kurioje dalyvavo per 100 vaikų ir jaunuolių. Northwestern University programos vyko abejuose universitetiniuose miesteliuose. Daulytės dalyvavo programoje Čikagoje, kur galėjo pasirinkti iš 10 suporuotų sesijų („tracks“) – bioinžinierija, aikido, žurnalistika, medicina, genetika mokslai, fizinė terapija, protezavimo (prosthetics) sritis ir t. t. Kiekvienoje grupėje buvo po 10–12 įvairaus amžiaus vaikų ir jaunuolių

su dviem suaugusiais savanoriais – tos dienos palydovais, universiteto tarnautojais. Grupės vaikščiojo po universiteto pastatus, kur jų laukė kiekvienos sesijos vadovai.

Daiva pasirinko veterinarijos skyrių (laboratoriją) ir fizinės terapijos skyrių (universiteto mokslinėje programoje). Gintarė norėjo pamatyti robotinį simulatorių COSMO ir sužinoti apie genus bei DNA (pažintis su genetika sritimi). Diena prasidėjo 9 val. r. Apsilankiusios abiejose sesijose (po 45 min.) grupės susirinko į salę pasiklausyti kalbėtojo (kompiuterių srities „dizainerio“), po to pietavo su savo tėvais ar suaugusiais tos dienos palydovais.

Gintarė ir Daiva sutiko atsakyti į kelis klausimus.

– **Kas jums patiko? Kas buvo įdomu?**

G: Aš pasirinkau labai įdomų „tour track“, kuris vadinosi „In Your Genes“ ir „COSMO-Patient Simulator“. Buvo smagu išgauti DNA („extract“) iš braškės ir gydyti robotą pacientą.

D: Man patiko fizinės terapijos sesija, nes sužinojau, kas tai yra, galėjau išbandyti lazda ir ramsčius. Įdomi veterinarijos sesija, joje sužinojau, kaip operuojami gyvuliukai (tyrimams) ir truputį apie jų priežiūrą.

– **Ką pakeistumėte, jei būtumėte šios programos organizatorėmis?**

G: Aš labiau pamaišyčiau pasirinkimus ir juos kasmet keisčiau, bet šiaip, manau, programa buvo suruošta gerai.

D: Neįdomi kalba buvo pabaigoje ir galėjo jos nebūti. Taip pat galėjo pakeisti grupavimą, nes aš jau buvau vienoje sesijoje prieš tai (pernai) ir sesija, kurią norėjau lankyti šiemet buvo sugrupuota tik su man iš pernai žinoma sesija.

– **Ar šitokia diena naudinga? Kodėl?**

G: Tokia diena yra naudinga, kadangi ji gali tau padėti apsispręsti, ką mokyti/studijuoti universitete ir kokį darbą dirbti, kai užaugsi.

D: Šita diena yra naudinga, nes galima sužinoti apie darbus, kuriuos gal norėsi daryti, kai užaugsi.

– **Ar patartumėte kitiems dalyvauti šitokioje programoje?**

G: Aš kitiems patarčiau dalyvauti šitokioje programoje, kadangi man buvo smagu ir įdomu sužinoti daugiau apie įvairias profesijas.

D: Taip, nes yra labai įdomu ir smagu, ir galima tą dieną neiti į mokyklą.

– **Gal, dalyvaudamos šios dienos programoje, jau išsirinkote būsimą profesiją?**

G: Aš gal noriu būti vaikų slaugė (nors programoje nebuvo susipažinta su šia profesija).

D: Norėčiau dirbti fizinės terapijos srityje.

Daiva ir Gintarė Daulytės (dešinėje) dalyvavo „Take Your Child to Work“ dienoje savo tetos darbovietėje.

Daiva Daulytė daug naujo sužinojo fizinės terapijos sesijoje.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Mokinių viešnage LR generaliniame konsulate New York

V. Kudirkos lituanistinės mokyklos (Elizabeth, NJ) bei Maironio lituanistinės mokyklos (New York) moksleiviai, mokytojos ir tėveliai 2011 m. gegužės 13 d. atvyko į Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą New York apžiūrėti čia vykstančios kilnojamosios M. K. Čiurlionio darbų reprodukcijų ir fotografijų parodos, skirtos kūrėjo 100-osioms mirties metinėms. Generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas pasveikino susirinkusius jaunuosius lietuvičius, jų tėvelius ir mokytojas, papasakojo apie Generalinio konsulato veiklą, pakvietė apsilankyti savo darbo kabinete. Moksleiviai klausėsi V. Kudirkos lituanistinės mokyklos mokytojos Laimos Liutikienės vedamos pamokos apie M. K. Čiurlionio kūrybą. Nuotraukoje generalinis konsulas su mokiniais.

LR generalinio konsulato New York info

Skaitytojams pranešame, kad rašytojas Vytautas Račickas š. m. spalio pabaigoje lankysis Čikagoje. Spalio 21 d. 7 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) rašytojas susitiks su čikagiečiais, o spalio 22 d. vyks rašytojo susitikimai su Čikagos ir Maironio (Lemont) lituanistinių mokyklų mokiniais. Siūlome perskaityti šio rašytojo knygas ir atvykti į susitikimus.

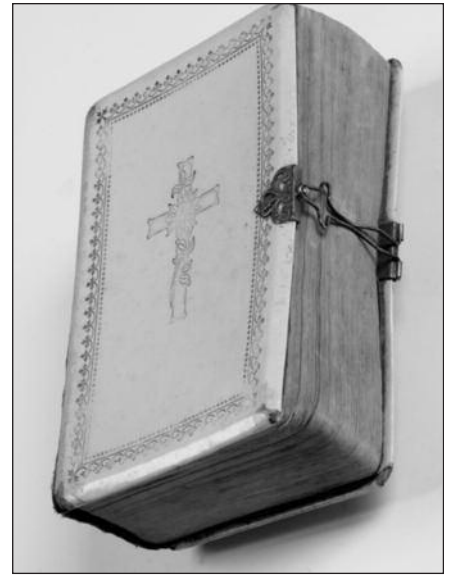

Iš šventės Prezidentūroje.

Retų kontrafakcinių leidinių faksimilės.

V. Staniulio nuotr.

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos šventė Prezidentūroje

2011 m. gegužės 9 d. Lietuvos Respublikos Prezidentūroje pirmą kartą per atkurtos Nepriklausomybės laikotarpį įvyko Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos šventė.

Sveikindama šventės dalyvius Jos Ekscelencija Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasakė: „Tai diena, kai daugiau nei prieš šimtą metų buvo išlaisvintas keturis dešimtmečius draustas lietuviškas spausdintas žodis. Minėdami šį įvykį, prisimename visus, nepabūgusius caro žandarų persekiojimo, pasienio užkardų ir rizikavusių gyvybe, kad atgautų atimtą teisę rašyti ir skaityti lietuviškai.“

Dražiausi to meto mūsų žmonės – knygnešiai. Jie ne kardų, o spausdintu lietuvišku žodžiu stėjo ginti tautos likimo. Be lietuviškų spaudinių nebūtume susitelkę saugoti kalbą, suvieniję tautos ir atkūrę valstybės.

Nuo Mažvydo ir Donelaičio iki šių dienų lietuviška knyga nuėjo įstabų augimo ir formavimosi kelią, patyrė daug išbandymų. Tarp jų – ir dešimtmečiai, kuomet nedraudė rašto, bet draudė teisybę. Nedraudė lietuviškų knygų, bet cenzūravo ir šalino iš bibliotekų autorius, neatitinkančius režimo ideologijos.

Unikalų spaudos draudimo laikų paminklą – kontrafakcinę malda-

knnygę – kaip lietuvių tautos vienybės ir stiprybės simbolių, pernai, lankydamasi Vatikane, padovanojau ir popiežiui Benediktui XVI.“

Paminėti šią dieną į Prezidentūrą gausiai susirinko leidėjai, rašytojai, spaustuvininkai, žurnalistai, mokslininkai, bibliotekininkai, kalbininkai, muziejininkai, studentai bei visuomeninių organizacijų atstovai.

Pranešimus apie gimtosios kalbos ir spausdinto žodžio reikšmę valstybės gyvenimui skaitė Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros instituto direktoriaus prof. Domas Kaunas, Spaustuvininkų asociacijos prezidentė dr. Erika Furman, Leidėjų asociacijos prezidentė Lolita Varanavičienė, Bibliotekinių draugijos pirmininkė Alina Jaskūnienė, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė doc. Irena Smetonienė, žurnalų „Verslo klasė“ ir „Iliustruotasis mokslas“ redaktoriaus Aurelijus Katkevičius, Rašytojų sąjungos pirmininkas Antanas A. Jonynas, VU Leidybos magistro studijų programos pirmojo kurso studentas Mantas Bražiūnas.

Visų dėmesį patraukė žinomo bibliofilo ir kolekcininko sintautiško Vidmanto Staniulio spaudos draudimo metų spaudinių paroda

„Žemėlapų“ salėje, kurioje buvo rodomi itin reti ir vertingi to meto leidiniai. Tai ir knygos spausdintos kirilica (M. Valančiaus „Kantičkos“ (1865), „Evangelijos“ (1865), „Senas aukso altorius“ (1866) ir kt.), tai ir lietuviška periodika (nuo „Aušros“ iki „Vilniaus žinių“), tai ir spaudos draudimo laikotarpio knygos, išleistos užsienyje (oficialūs leidiniai lotyniškomis raidėmis, leisti Rusijoje, arba gavus cenzūros leidimą, to meto leidiniai spausdinti JAV), tai ir Mažosios Lietuvos leidiniai, spausdinti gotikiniu šriftu ir skirti protestantų bendruomenėms.

Ypatinę ir gausiausią vietą parodoje užėmė kontrafakciniai leidiniai. Kontrafakciniais (suklastotais) vadinami tokie leidiniai, kai tyčia neteisingai nurodomi knygos išleidimo metai, vieta, kartais autorius ir kiti duomenys). Lietuvoje jie atsirado dėl konkrečių istorinių aplinkybių. Sąmoningai nurodant netikruosius knygos išleidimo duomenis, buvo stengiamasi apsaugoti nuo persekiojimų jos platintojus ir skaitytojus. Dažniausiai rašyti metai iki spaudos uždraudimo, nes anksčiau išleistas knygas platinti nebuvo uždrausta.

Kontrafakcinių knygų išvaizda buvo kukli. Leidėjai ir spaustuvinin-

kai tenkinosi atsitiktinai pakliuvusiu ornamentu ar kita iliustracine medžiaga. Knygose su kukliais tituliniais lapais sutinkami įvairūs šriftų ir raidžių deriniai, naudojamos paryškintos atsklandos, gražesnės pirmosios tekstų raidės. Maldaknygės paprastai būdavo aptraukiamos ruda oda su kukliais papuosalais.

Dalyviai ir svečiai negailėjo gerų žodžių Spaudos, kalbos ir knygos šventės organizatoriams, už unikalią parodą. V. Staniulis apdovanotas Lietuvos Respublikos Prezidentės vardiniu atminimo medaliu. Sužavėta paroda dr. Irena Kubilienė padovanojo Vidmantui pirmąjį Maironio „Pavasario balsų“ leidimą.

Bibliofilas ir kolekcininkas V. Staniulis sakosi taip patį esąs labai patenkintas renginiu Prezidentūroje. Dvigubai patenkintas tuo, kad šventė nesibaigė, nes apžvalginė spaudos draudimo laikotarpio leidinių paroda pradeda kelionę po Lietuvą. Pirmoji stotelė – gegužės 23 d. Trakų istorijos muziejuje. Muziejaus direktorius Virgilijus Poviliūnas dėkingas Prezidentūrai už pasiūlymą šią parodą rodyti jo vadovaujamoje įstaigoje.

Parengė Juozas Jacevičius,
XXVII knygos mėgėjų
draugijos narys

Lietuviškoji „Trumpa kino istorija“ – graži ir paranki knyga

Vilniuje išleista pirmąją neverstinę, lietuviškai parašytą ir sudarytą „Trumpą kino istoriją“ kino kritikai ir pirmieji skaitytojai vadina gražia ir amžina knyga. Sostinės „Skalvijos“ kino centre gegužės 23 dienos, pirmadienio, vakarą knygą pristatė leidinį parengusios kino kritikos Aukšė Kancerevičiūtė, Izolda Keidošiūtė, Živilė Pipinytė ir leidinį sumaniusi Neringa Kazukauskaitė bei knygos redaktorė Rasa Paukštytė. Autorės neslėpė džiaugsmo puikiai išleista pirmąją leidinio dalimi, skirta ne tik jaunajam, bet ir įvairaus amžiaus skaitytojams, norintiems rimčiau susipažinti su kino istorija.

Dvejus metus rengta pirmoji leidinio dalis aprėpia kino ištakas XIX a. pabaigoje ir raidą iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos 1945 m. Sostinės „Vaizdų kultūros studija“ išleistoje, archyvinėmis nuotraukomis gausiai iliustruotoje knygoje apžvelgiami ankstyvieji kino laimėjimai ir atradimai, skaitytojai supažindina-

mi su svarbiausiais kino kūrėjais ir aktoriais.

„Skalvijos“ kino centre pristatyta „Trumpa kino istorija: nuo ištakų iki Antrojo pasaulinio karo“. M. Ambrazo (ELTA) nuotr.

Pasak kino kritikos R. Paukštytės, originaliųjų lietuviškų knygų apie kiną yra nedaug, nors pastaruosiu metu jų pagausėjo. „Galiu paminėti Rūtos Oginskaitės knygą apie Robertą Verbą, taip pat knygą „Šoblė“, skirtą Henrikui Šablevičiui, tad reikalai iš tikrųjų gerėja. Kino istorija – tai nepaprastai įdomus nuotykis, tai ta upė, į kurią turbūt kiekvienas, ne lygu koks esame, galime žengti labai

dažnai ir patirti ten tokių nuotykių, kokių kitą kartą ir šiuolaikiniame kine nelabai patirsi“, – intrigavo R. Paukštytė, kruopščiai sudariusi leidinyje minimų pavardžių ir filmų rodykles.

Pasak N. Kazukauskaitės, Lietuvoje pagaliau išdrįsta leisti ne verstinę kino istoriją, bet originalią lietuvišką, nes visos kino istorijos knygos užsienyje atspindinčios daugiau tų šalių kontekstą ir problematiką. „Sakykim, tokioje Prancūzijoje yra įvairiausių kino (istorijos) leidinių: ir rimtų, ir žaismingų, ir trumpų žodynų ar žinynų, bet visos jos yra labai frankocentriškos, su gausybe pavardžių, kurių mums vargu ar labai reikėtų. Taigi verčiant į lietuvių kalbą reikėtų pritaikyti prie lietuviškojo konteksto“, – svarstė leidinio sumanytoja.

Lietuviškoji „Trumpa kino istorija: nuo ištakų iki Antrojo pasaulinio karo“ yra suskirstyta į dvylika pagrindinių temų. Skaitytojai supažindinami tiek su istoriniu, politiniu

kino atsiradimo ir vystymosi kontekstu, tiek su jam įtakos turėjusia technologine pažanga. Leidinyje pristatomi ir pirmieji kino žanrai, ir nacionalinė įvairių šalių kinematografija, tapusi šiuolaikinio kino pamatais, ir Amerikoje gimęs Hollywood bei jo sukurta kino žvaigždžių sistema.

150 puslapių leidinyje daug dėmesio skiriama stiprioms kino asmenybėms – pirmąsias kino kūrimo taisykles nustačiusiems režisieriams, aktoriams, sukūrusiems pirmuosius Tarzано, *femme fatale*, kino meilužio vaidmenis, prodiuseriams, greitai perpratusiems svarbiausius kino sklaidos ir pristatymo principus, sugalvojusius pirmuosius triukus žiūrovams pritraukti.

1,500 egzempliorių tiražu išleistos pirmosios dalies leidėjai užsimeina apie po metų išeisiančią antrąją „Trumpos kino istorijos“ dalį, aprėpiančią laikotarpį nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki šių dienų, taip pat ir lietuviško kino istoriją.

ELTA

MŪSŲ STALUI

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

Gardūs, skanūs kotletai

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Pasirodo, kad ir juos kepant reikia žinoti tam tikras paslaptis. Kai kurios šeimininkės mano, kad kotletų kiaušiniams nesugadinsi, o tik juos pagardinsi. Sakoma, kad tik sviestu košės nesugadinsi. O kotletai nuo baltymų paviršiaus bus kieti. Balta duona dedame į kotletų masę, kad ji nebūtų sausa, bet ir jos padauginti nereikia, nes tada valgysime vien duoną. Tad jei norite pagaminti išties skanius kotletukus, reikia žinoti šio neįmantraus patiekalo paslaptis.

Ar reikia kiaušinio?

Kad kotletai būtų gardūs, nepirkite parduotuvėje abejotinos kilmės maltos mėsos – pasidarykite jos patys. Brangiai kainuojančios jautienos išpjovos galima ir nepirkti, o štai nugarinę, sprandinę, mentę, šoninę – tikrai idealiai tiks. Prieš dedami mėsa į mėsmalę, nepamirškite nupjaustyti plėvelių, kremzlių ir gyslų. Virėjai dar pataria naudoti ir riebios kiaulienos arba su lajumi jautienos, būtent ji suteiks kotletams sultingumo ir minkštumo. Jau atėjo laikas išmesti iš galvos tas mintis, kad riebalai didina cholesterolį. Kotletai gali būti gaminami ir iš avienos, veršienos, vištienos, kalakutienos, žvėrienos ir žuvų.

Visos šeimininkės į maltą mėsa deda svogūnų, duonos ir kiaušinių. Tiesa, kai kurie virėjai mano, kad pastarosios dedamosios dalies reikėtų atsisakyti, nes kepimo metu balty-

mai greitai susitraukia, kietėja, tad kotletai dėl šios priežasties suyra. Galima naudoti vien trynius. Svarbiausia, kad kiaušinių nebūtų įdėta per daug.

Kotletų skonis priklausys, jei mes į maltą mėsa sudėsime šviežių prieskonių. Prieskonių dedame įvairių: maltų pipirų, šviežių petražolių, mairūno, baziliko, čiobrelių, česnako (kas mėgsta). Kepant „Netikrą zuikį“ būtina smulkiai pripjaustyti net kelis kotus saliero, nes ilgiau kepanti mėsa džiūsta, o salierai suteiks mėsa ne tik skonį, bet ji bus sultingesnė.

Balta duona kotletų nesugadinsi

Balta duona – svarbiausia kotletų sudedamoji dalis, ir nereikia manyti, kad jos į šį patiekalą dedame vien taupumo sumetimais. Be duonos minkštimo iškepsime kebabus, o ne sultingus kotletus. Tik balta duona neturi būti šviežia, nes ji suteiks mėsa rūgštingumo. Būtent pamirkyta duona suteiks kotletams minkštumo ir švelnų skonį. Dalį baltos duonos galima pakeisti tarkuotomis bulvėmis. Jeigu darote vištienos kotletus, duonos ir kiaušinių reikės mažiau.

Dubenėlį su paruošta malta mėsa įdėkite pusvalandžiui į šaldytuvą, kad duona išgertų mėsos sulčių. Paskui dar kartą kruopščiai išmaišykite rankomis, kad mėsa prisitrintų oro.

Kepti kotletus – nesudėtinga. Svarbiausia – dėti juos į įkaitusią keptuvę su karštu aliejumi, kad mėsa sutvirtėtų, susidarytų plėvelė ir patiekalas nesubyrėtų.

Kotletai, verti karalių

Iš maltos mėsos galima pagaminti ne tik klasikinius kotletus, bet ir daugiau patiekalų – skaniausių vyntininių, suktinukų su visais įmanomais įdarais, kukulių, ežiukų. O „Požarskio“ ar „Kijevo“ kotletai gali tapti tikru delikatesu.

Rusijoje išgarsėję „Požarskio“ kotletai. Legenda byloja, kad juos sugalvojo Torzko smuklės šeimininkė Dasenka Požarskaja. Neva vieną rudens vakarą šeimai priklausančioje užieigėlyje pasirodė pats Aleksandras I, važiavęs iš Peterburgo į Maskvą. Caras užsimanė veršienos kotletų, tačiau virtuvėje mėsos nebuvo, tada Dasenka nusprendė pagudrauti – pagaminti iš vištienos patiekalą taip, kad jis skoniu primintų veršieną.

Caras gudrybės nepastebėjo ir liko patenkintas. Tiesa, pasakojama, kad garsiųjų kotletų autorystė priklauso visai ne smuklės savininkei, o nuskurdusiam prancūzui, kuris už nakvynę šeimininkei atskleidė savo receptą. Kad ir kaip ten bebūtų, patiekalas įėjo į istoriją ir buvo apdainuotas Aleksandr Puškin eilėse.

„Požarskio“ kotletai gaminami taip: 1 sv vištienos maltos mėsos reikia sumaišyti su 4 oz baltos duonos, pamirkytos puodelyje pieno ir po to šiek tiek nuspaustos. Masę pagardinti druska, įpilti 3–4 šaukštus ištirpyto sviesto, įmušti kiaušinių. Paskui padaromi nedideli kotletai, apvoliojami džiovintuose ir apkepinami iš abiejų pusių.

Daugiau apie kotletus ir jų receptus skaitykite kitą ketvirtadienį.

Lietuvių delegacija Fort Indiantown Gap, PA: trečias iš k. LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis, penkta iš k. LR krašto apsaugos viceministrė Indrė Pociūtė-Levickienė, šeštas iš k. PA nacionalinės gvardijos vadas, generolas majoras Wesley Craig ir aštuntas iš k. LR Seimo narys Saulius Pečeliūnas.

Lietuvos kariuomenės delegacija lankėsi JAV

Šiais metais Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministrės Indrės Pociūtės-Levickienės vadovaujama delegacija nuo balandžio 30 iki gegužės 7 dienos lankėsi JAV.

Šių metų Lietuvos atstovų apsilankymas buvo kitoks. Šį kartą delegacija norėjo susipažinti su JAV

Pennsylvania nacionalinės gvardijos tam tikrais kariuomenės ir civilio darbo įstatymais ir sužinoti, kaip galima juos pritaikyti Lietuvoje.

Gegužės 2–3 dienomis Lietuvos atstovai lankėsi Washington, DC. Po to visa delegacija keliavo į Pennsylvania nacionalinės gvardijos bazę

Fort Indiantown Gap, kur nagrinėjo, kaip geriausiai būtų suderinti darbo ir tarnybos kariuomenėje pareigas. Šioje srityje Lietuva turi problemą, nes apie 20 proc. savanorių kareivių turi apleisti savo pareigas kariuomenėje, kadangi jos nesiderina su jų darboviečių reikalavimais.

Lietuva nuo 1993 metų palaiko glaudžius ryšius su Pennsylvania nacionaline gvardija. Per tą laiką gvardija rengė įvairias treniruotes, į kurias pakviesdavo dalyvauti ir Lietuvos kareivius.

Parengė Rimas Gedeika

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Tbilisis (URM info) – Tbilisyje gegužės 25 dienį pristatytas Europos vyrų krepšinio čempionatas, kuris šiemet vyks Lietuvoje. Nuotraukoje stovi iš dešinės į kairę: „EuroBasket 2011“ ambasadorius Arvydas Sabonis, Lietuvos ambasadorius Gruzijoje Jonas Paslauskas ir Gruzijos krepšinio federacijos prezidentas Beso Lipteliani. **URM nuotr.**

A. Ažubalis kvietė Kinijos studentus studijuoti Lietuvoje

Vilnius (BNS) – Kinijoje viešėjęs užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pakvietė šios šalies studentus studijoms užsienyje rinktis Lietuvą. Tokį kvietimą A. Ažubalis išsakė Bejing užsienio studijų universitete studentams skaitydamas paskaitą apie Lietuvą.

Per paskaitą ministras taip pat supažindino kinų studentus su pagrindiniais Lietuvos istorijos įvykiais, šalies ekonomikos laimėjimais, lietuvių pergalėmis krepšinio aikštelėse. Susitikęs su universiteto prezidentu Chen Yulu ministras džiaugėsi galės apsilankyti vienintelėje Kinijos vietoje, kur siūlomos lietuvių kalbos studijos. „Nepaisydami kinų

kalbos sudėtingumo, žvalgydamiesi į ateitį ir pripažindami Kinijos įtakos pasaulio ekonomikai stiprėjimą, vis daugiau lietuvių ryžtasi jos mokytis. Savo ruožtu noriu pasveikinti visus, kurie renkatės mokytis taip pat ne lengvos lietuvių kalbos”, – sakė A. Ažubalis.

Pasak jo, erdvės dvišaliams santykiams plėtoti yra daug. Švietimo srityje ministras pasiūlė siekti gausenių studentų mainų. 2010 m. lapkričio mėnesį Lietuvoje atidarytas pirmas Baltijos šalyse Konfucijaus institutas, anot A. Ažubalio, atspindi lietuvių norą geriau pažinti Kiniją. 2008–2009 m. Lietuvos universitetuose mokėsi 22 kinų studentai.

Lietuva svarsto apsirūpinimo skalūnų dujomis galimybes

Vilnius (ELTA) – Lietuva savo skalūnų dujomis galėtų apsirūpinti maždaug 30–40 metų, teigia premjeras Andrius Kubilius. Tokiu būdu Lietuva sumažintų savo priklausomybę nuo Rusijos dujų milžinės „Gazprom”.

„Faktas, kad Lietuvoje gali būti rasta nemažai skalūninių dujų, – žinomas ir mūsų, ir užsienio geologams. Naujiena yra ta, kad skalūninės dujos per paskutinius porą metų pasaulyje pradėtos labai intensyviai naudoti, ypač JAV. Matome didelį aktyvumą Lenkijoje, kur išgaunamų skalūninių dujų atsargos gali būti keliasdešimt kartų didesnės negu Lietuvoje”, – sakė premjeras.

Ministro pirmininko duomenimis, Lietuvoje gali būti išgaunama iki 100–120 mlrd. kubinių metrų skalūnų dujų, kai per metus Lietuva vidutiniškai sunaudoja apie 3 mlrd. kubinių metrų dujų. „Galėtume suskaičiuoti, kad skalūninių dujų Lietuva turi maždaug už 10–30 mlrd. JAV

dol.”, – tvirtino A. Kubilius, tačiau jis neatskleidė, kiek Lietuva ketina investuoti į šią sritį. Anot premjero, tokius bandymus atlieka ir į tyrimus investuoja stambios bendrovės, kurios ir planuoja dujas išgauti.

Jau kitais metais Lietuvoje su privačiu investuotoju galėtų būti pradami skalūnų dujų bandomųjų gręžinių darbai. Straipsnį apie galimai slypinčius skalūnų dujų išteklius Lietuvos mokslininkai paskelbė dar 2004 m., tačiau tik gegužės pradžioje energetikos ministrui Arvydui Sekmokuvi nuvykus į Jungtines Valstijas apie tai pranešta kaip apie naujieną. Pasak ministro, anksčiau apie šių dujų gavybą nekalbėta, nes nebuvo tiek išstbulintų jų išgavimo technologijų.

Galimi skalūnų dujų klodai glūdi Pietvakarių Lietuvoje, driekiasi iki Kaliningrado srities ir Lenkijos, kur šių dujų telkiniai yra itin gausūs. Lietuva patirties dėl dujų gavybos galėtų semtis iš lenkų.

Vilniaus meras A. Zuokas jau sugrįžo į darbą

Vilnius (ELTA) – Vilniaus meras Artūras Zuokas išleistas iš ligoninės ir sugrįžo į darbą. Apie tai sostinės vadovas pasiskelbė savo socialinio tinklapiu profilyje. Jis žada dalyvauti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos posėdyje. Jame numatyta svarstyti ir UAB „Vilniaus energija” akcijų perleidimą antrinei „Dalkia” įmonei. Dėl šio sprendimo tarybos opozicija A. Zuoką apskundė prokurorams.

Gegužės 24 d. Vilniaus meras buvo paguldytas į ligoninę priešinfarktines būsenos. Vilniaus mero žmona, Seimo narė Agnė Zuokienė teigė, jog A. Zuokas į Santariškių ligoninę paguldytas dėl širdies nepakankamumo. Į medikus tą dieną Vilniaus merui dėl širdies veiklos problemų teko kreiptis tris kartus. A. Zuokas gydytas kardiologijos reanimacijoje.

Lietuvos netenkina Baltarusijos atsakymai dėl atominės elektrinės

Vilnius (BNS) – Lietuvos netenkina Baltarusijos atsakymai dėl planuojamos statyti atominės elektrinės. Užsienio reikalų ministerijos Spaudos ir viešųjų ryšių skyriaus vadovas Mindaugas Lašas sakė, kad šiuo metu Lietuvos specialistai nagrinėja išsakytą nuostatą, bet aki-vaizdu, kad atsakymų į rūpimus klausimus Minskas nepateikė.

„Vienas iš jų – AE aikštelės parinkimo reikalavimai”, – sakė M. Lašas. „Apgailėstaujame, kad Baltarusija eilinį kartą nesilaiko tarptautinių reikalavimų, kalbėtis bando per žiniasklaidą, vengdama profesionalaus dialogo. Tai liudija ir pateiktų atsakymų kokybė”, – pabrėžė diplomatas.

Pasak jo, visuomenė taip pat klaidinama dėl atominės elektrinės aikštelės suderinimo su Tarptautine atominės energijos agentūra (TATE-NA), nes to iki šiol nėra padaryta.

Baltarusijos Gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos ministerijos pa-

rengtame viešame laiške tekinama, kad Lietuva neturėtų jausti jokio nerimo dėl Baltarusijos AE statybos netoli Lietuvos sienos.

Baltarusijos pareigūnai tikina, kad nepagrįsti Lietuvos priekaištai, jog atominėse elektrinėse Baltarusijoje ir Karaliaučiuje planuojami naudoti reaktoriai yra bandomieji. Minskas taip pat tvirtina tinkamai parengęs poveikio aplinkai vertinimą.

Lietuvos valdžia laikosi nuostatos, kad rengiant Baltarusijos ir Karaliaučiaus atominės elektrinių projektus yra pažeidžiamos tarptautinių sutarčių nuostatos. Lietuvos pareigūnai sako, kad ketinami naudoti reaktoriai dar nėra išbandyti, Lietuva nėra gavusi atsakymų dėl poveikio aplinkai vertinimo, visų pirma dėl parinktų aikštelių greta Lietuvos sienos, neparengti planai avarijos atveju. Lietuva taip pat laikosi nuostatos, kad viešieji svarstymai įvyko netinkamai ir perspėja, kad galima šiluminė tarša į Neris upę.

Izraelio premjeras kreipėsi į JAV Kongresą

Washington, DC (BNS) – Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu JAV Kongresui sakė, kad JAV ir Izraelis neturi geresnių draugų už vieni kitus.

„Izraelis visada buvo proamerikietiškas ir visada bus proamerikietiškas”, – sakė B. Netanyahu. Izraelio ministras pirmininkas teigė, kad „nestabiliuose Artimuosiuose Rytuose Izraelis yra stabilumo inkaras. Šiame regione sąjungininkai vis keičiasi, bet Izraelis yra nesvyruojantis JAV sąjungininkas”.

B. Netanyahu taip pat teigė, kad iš 300 milijonų arabų Artimuosiuose Rytuose „tikrai laisvi” yra tik milijonas, gyvenantys Izraelyje. Premjeras teigė, kad yra pasiryžęs dvišaliam konfliktui su nepriklausoma Palestinos valstybe sprendimui. Tačiau pridūrė, kad būsima siena negali būti nustatyta pagal „neapginamas” 1967 m. Izraelio sienas, nes dabar daug izraeliečių gyvena Tel Avivo ir Jeruzalės priemiesčiuose, esančiuose už 1967 m. teritorijos. B. Netanyahu sutiko, kad dėl pasienio reikia derėtis.

H. Clinton ragina ir kitas NATO šalis prisidėti prie misijos Libijoje

Londonas (ELTA) – JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton Londone paragino ir kitas NATO šalis prisidėti prie misijos Libijoje. Papildoma karinė parama padėtų didinti spaudimą diktatoriaus Muammar Gaddafi režimui, pareiškė ji susitikime su britų užsienio reikalų ministru William Hague.

H. Clinton taip pat gynė JAV indėlių operacijas Libijoje. Po to, kai vadovavimas misijai buvo perduotas NATO, amerikiečių ginkluotosios pajėgos ir toliau atlieka ketvirtadalį visų antskrydžių. NATO duomenimis, prie misijos Libijoje tiesiogiai ar netiesiogiai prisideda 13 organizacijos šalių iš 28.

Dėl vulkaninių pelenų atšaukiami skrydžiai

Londonas (ELTA) – Dėl Islandijos ugnikalnio pelenų virš Didžiosios Britanijos atšaukta 250 lėktuvų skrydžių. „Debesis pasiekė Škotiją ir Šiaurės Airiją. Todėl oro bendrovės nusprendė neskristi į raudonąsias zonas, kuriose pelenų tankis yra didelis”, – pareiškė Europos oro susiekimo kontrolės agentūros „Eurocontrol” vadovas Brian Flynn. Anot jo, vulkaniniai pelenai gali apimti Pietų Skandinaviją, Daniją ir dalį Šiaurės Vokietijos. Po to pelenų debesys greičiausiai slinks į Prancūziją, vėliau – į Ispaniją.

Pelenų debesys pasiekė ir Lenkiją. Padėtis Europos padangėje šiomis dienomis Lenkijai ypač svarbi, kadangi į šalies sostinę renkasi Vidurio ir Pietryčių Europos viršūnių susitikimo dalyviai, į Varšuvą atvyks ir JAV prezidentas Barack Obama.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Seimas nustatė pareigą deklaruoti grynųjų pinigų sumas, kai asmuo į kitas Europos Sąjungos (ES) valstybes iš Lietuvos išveža ar iš ES valstybių į Lietuvą įveža, ar per Lietuvą į ES valstybes ir iš ES valstybių gabena grynuosius pinigus, kurių suma viršija 10,000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Kertant ES vidaus sienas nebus prievolės visuotiniam deklaramavimui, tačiau muitinei bus suteikta teisė, esant įtarimams, paprašyti deklaruoti gabenamus grynuosius pinigus, jų išsigijimo teisėtumą. Už deklaravimo reikalavimų nesilaikymą gresia bauda nuo 1,000 iki 3,000 litų su grynųjų pinigų konfiskavimu ar be jo.

***

Dėl Islandijoje išsiveržusio ugnikalnio Lietuvos oro erdvė neturėtų būti uždaryta, tačiau gali tekti keisti skrydžius iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę ir, galbūt, Norvegiją, sako Civilinės aviacijos administracijos (CAA) atstovai. Pasikeitus oro masių pernešimui, Grimsvotn ugnikalnio išmetami pelenų debesys pajudėjo Didžiosios Britanijos salyno link. Dėl šios priežasties atsaukti skrydžiai į Škotiją. Sustabdyti skrydžiai į Norvegijos administruojamą Spicbergen salą. Žinovų teigimu, pelenų debesis gali pasiekti didžiąją dalį europinės dalies, tačiau viskas priklausys nuo debesies struktūros, vulkano veiklos ir oro masių krypties.

***

Skrydžių bendrovė SAS didina skrydžių skaičių iš Lietuvos ir nuo rudens keleivius skraidins ne tik į Kopenhagą, bet ir į Norvegijos sostinę Oslą. Naujieji skrydžiai į Oslą bus vykdomi iš Palangos oro uosto tris kartus per savaitę – pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Keleiviai bus skraidinami 120 vietų „Boeing 736“ lėktuvais. Pirmasis lėktuvas iš Palangos į Oslą pakils spalio 31 d. Lėktuvo bilietus jau galima įsigyti.

***

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) primena, kad keliose Europos Sąjungos (ES) šalyse dirbė žmonės, pavyzdžiui, kurie persikelia gyventi iš vienos ES šalies į kitą, ateityje turėtų pensijas gauti iš visų ES šalių, kuriose dirbo. Kai žmogus pasieks pensinį amžių, kiekviena šalis, kurioje jis buvo apdraustas bent vienerius metus, turės mokėti senatvės pensiją už joje įgytą socia-

linio draudimo stažą. Nustatant, ar žmogus turi mažiausią ar būtiną stažą teisei įgyti senatvės pensiją, kiekviena valstybė narė sumuos skirtingose valstybėse narėse įgytą socialinio draudimo stažą. Pensijų dydis nustatomas pagal kiekvienos šalies nacionalinius teisės aktus.

***

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) misija siūlo Lietuvai apmokestinti nekilnojamąjį turtą (NT) ir automobilius. Nauji mokesčiai esą reikalingi norint pasiekti suplanuotą biudžeto deficitą. TVF atstovai sako, kad kitamet norint pasiekti planuojamą 2,8 proc. BVP deficitą, reikia imtis papildomų priemonių, kurios sudarytų apie 1,2 proc. BVP. Teigiama, kad Lietuvoje yra pakankamai nedideli turto mokesčiai, todėl TVF mato galimybę padidinti gyvenamojo NT ir motorinių transporto priemonių apmokestinimą.

***

Iš penkių Lietuvos didmiesčių pigiausia gyventi Šiauliuose, brangiausia – Vilniuje, skelbia SEB banko darbuotojai, suskaičiavę, kiek keturių asmenų šeima tuose miestuose vidutiniškai turi išleisti maisto produktams, šildymui ir vandeniui bei transporto paslaugoms. Po sostinės pagal pagrindinių išlaidų dydį rikiuojasi Kaunas, Panevėžys ir Klaipėda. Šiauliuose keturių asmenų šeima šaltuoju metu laiku maistui, transportui bei mokesčiams už šildymą ir vandenį per mėnesį turėtų išleisti vidutiniškai apie 1,816 Lt, arba 8 proc. mažiau nei tokio paties dydžio šeima, gyvenanti Vilniuje (1,972 Lt). Šios sumos nerodo, kiek šeima per mėnesį išleidžia iš viso.

***

Pernai per karščius produkcijos pritrūkę ledų gamintojai sako jau išmokę pamoką ir naujam sezonui pasiruošę itin kruopščiai. Įmonės šiemet planuoja didesnius pardavimus, tačiau neslepia, kad lengva nebus. Mat į Lietuvą žengia grėsmingas varžovas – populiarūs pasaulyje ledai „Algida“. Šiuos ledus gamina pirmaujanti ledų gamintoja pasaulyje bendrovė „Unilever“, kasmet parduodanti 5 mlrd. EUR vertės šio gaudumyno. „Algida“ yra populiariausi pasaulyje ledai, platinami daugiau kaip 40 šalių. „Algida“ valdo apie 17 proc. pasaulinės ledų rinkos.

Vilnius (DELFI.lt) – Prieš dvejus metus sėkmingai sukūrė filmą apie Lietuvą, kurį rodys dar porą metų, itin populiarus ir žiūrimas visame pasaulyje kelionių TV kanalas „Travel Channel“ atvyko į Lietuvą kurti dar vieno filmo apie mūsų šalį. Valandos trukmės filme „Third class traveler“ kūrėjai siekia atskleisti mūsų tautos veidą, susipažinti artimiau su kuo daugiau žmonių, su jais bendrauti ir per žmones pažinti mūsų kraštą. Filmas apie Lietuvą bus rodomas penkerius metus 117 šalių Europoje, Afrikoje ir Vidurio Rytuose, įgarsintas 14 kalbų. Žinia apie mūsų šalį pasieks 75 milijonų „Travel Channel“ žiūrovų.

DELFI.lt nuotr.

PASAULIS

Baltarusijoje pasigirdus žinioms apie valiutos devalvaciją, žmonės puolė šluoti parduotuvių lentynas. Užsukus į parduotuvę galima pamatyti štai tokį vaizdą. EPA nuotr.

Po netikėtos nacionalinės valiutos devalvacijos ir smarkiai išaugusių valiutų kursų Baltarusijos valiutų keitimo punktuose baigėsi užsienio valiutos atsargos. Baltarusijos nacionalinis bankas 56 proc. pabrangino JAV dolerį. Nuo metų pradžios Baltarusiją krečia valiutų krizė, kuri kilo po to, kai gyventojai, baimindamiesi nacionalinės valiutos devalvacijos, puolė supirkinėti dolerius ir eurus. Galiausiai šalies valdžia buvo priversta išleisti didelę dalį aukso ir užsienio valiutos atsargų valiutos paklausai patenkinti, taip pat įvesti tam tikrų apribojimų valiutos supirkimui.

***

Metų pradžioje beveik visi Jungtinės Karalystės (JK) darbdaviai į naujai sukurtas darbo vietas priėmė užsieniečius. Net keturi iš penkių nusamdytų žmonių turi kitų valstybių pasus. Kas ketvirtas naujas darbuotojas yra atvykęs iš Rytų Europos. Darbo rinka metų pradžioje parodė atsigavimo ženklus. Nors žinovai perspėja, kad pakilimas gali būti laikinas, tačiau tai buvo puiki naujiena taupymo programą vykdančiai vyriausybei. Tuo tarpu darbo šiuo metu neturi 2,46 mln. JK gyventojų. Tai 0,1 proc. mažiau, nei buvo vasarį. Jaunimo nedarbas taip pat mažėja, nors padėtis išlieka sudėtinga. Darbo šiuo metu neturi kas penktas 16–24 metų jaunuolis.

***

Tarptautinis valiutos fondas (TVF) pritarė sprendimui skirti Portugalijai 26 mlrd. eurų paramą, siekiant padėti šaliai pasitraukti iš skolų krizės, ir pareiškė iškart išmokėsiantis 6,1 mlrd. eurų, kad apramintų investuotojus dėl euro zonos skolų problemų. Fondo pareiškime teigiama, kad 2011 m. Portugalija iš viso gaus apie 12,6 mlrd. eurų iš TVF ir 25,2 mlrd. eurų iš Europos Sąjungos (ES). Tai sudaro tik dalį jų bendros 78 mlrd. eurų (110 mlrd. JAV dolerių) vertės skubaus finansavimo programos. Pagal paramos sutartį, Lisabona išpareigoja gerokai sumažinti išlaidas, padidinti mokesčius, pertvarkyti darbo ir teisės sistemas ir pradėti masinį valstybės nuosavybės išpardavimą.

***

Meksikos finansų ministerija teigia, kad ji pasiūlys šalies centrinio banko vadovą Agustin Carstens į TVF vadovo pareigas. Manoma, kad pagrindinė kandidatė į TVF vadovo pareigas yra Prancūzijos finansų ministrė Christine Lagarde. TVF vadovo vieta tapo laisva, kai iš pareigų atsisakė Dominique Strauss-Kahn. A. Carstens anksčiau ėjo TVF vadovo pavaduotojo pareigas ir buvo atsakingas už Meksiką, Ispaniją, Venesuelą ir Centrinę Ameriką.

***

Bendrovės TEPCO (Tokyo Electric Power Co.), vienos stambiausių pasaulio energetikos bendrovių, nuostoliai fiskaliniiais metais, pasibaigusiais kovo 31 d., siekė 15,28 mlrd. JAV dol. Pagrindiniai nuostoliai siejami su avarijos Fukušimos elektrinėje padarinių sutvarkymu. Į trilijono jėnų nuostolių sumą neįtraukiamos Fukušimos elektrinės operatorės išlaidos, skirtos žalos atlyginimui išmokėti. Japonijos vyriausybė skirs TEPCO šioms išlaidoms padengti iki 5 trilijonų jėnų. TEPCO prezidentas Masataka Shimizu prisiėmė atsakomybę už avariją atominėje jėgainėje ir atsisakė atsistatydinti.

***

Japonijos elektronikos gamintoja „Sony“ pranešė 2011 finansiniais metais patyrusi 260 mlrd. jėnų (3,18 mlrd. JAV dol.) grynųjų nuostolių. Ataskaitoje nurodoma, kad tokių didelių nuostolių „Sony“ patyrė dėl to, kad susivienijimas išmokėjo atidėtą pelno mokesčių – 360 mlrd. jėnų (4,4 mlrd. JAV dol.). „Sony“ patiria nuostolių jau treči metai iš eilės. Iki tol ištisus 14 metų susivienijimas finansinius metus užbaigė pelningai.

***

Dėl cukraus stygiaus ES cukraus kainos kai kuriose ES šalyse šiemet išaugo net 70 proc. Ypač jos išaugo Portugalijoje, Graikijoje ir Baltijos šalyse. Kad sumažintų stygių, ES leido importuoti 300,000 tonų cukraus be maito mokesčio. Pagal ES taisykles, vietos gamintojai rinkai gali tiekti ribotą cukraus kiekį, o bet koks perteklius turi būti eksportuojamas arba skirtas su maistu nesujusiam vartojimui.

***

Euro kursas JAV dolerio atžvilgiu beveik siekia žemiausią lygį per du mėnesius. Vis dar nerimaujama, kad euro zonos skolų krizė gali pasklisti į kitas dideles šalis, tokias kaip Ispanija. Euro kursą prislėgė ir naujiena, kad Ispanijoje įvykę vietos valdžios rinkimai baigėsi įtikinama opozicinės Liaudies partijos pergale ir triuškinamu valdančiosios Ispanijos socialistų darbininkų partijos pralaimėjimu.

***

Rusijos verslininkas Aleksandr Mamut įsigis britų knygynų tinklą „Waterstone's“, priklausantį vienai didžiausių Didžiosios Britanijos muzikos įrašų prekybos bendrovių HMV, už 53 mln. svarų sterlingų (apie 85,6 mln. JAV dol.).

D. Puškorienė: „Pasigedau vidinio užsidegimo“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Ilgametė JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narė, buvusi Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininkė Dalia Puškorienė į Lietuvių Fondo suvažiavimą, kaip ir kasmet, atvyko iš Cleveland, kur jau nemažai metų gyvena. Psichologė, nepelno siekiančių organizacijų vadybininkė sutiko pasidalinti su „Draugu“ savo pastebėjimais apie šiemetį LF suvažiavimą, taip pat prisiminė darbo minėtoje komisijoje metus.

„Po Antrojo pasaulinio karo į Ameriką atvykusiems lietuviams labai rūpėjo, kaip visais įmanomais būdais palaikyti lietuviybę, ką galima duoti Lietuvai, kaip lietuviška dvasia auklėti savo vaikus, kaip išlaikyti kalbą, kultūrą. Viltis, kad tėvynė kada nors bus laisva, nebuvo prarasta. Tarėmės, kad būtina kurti įvairias lietuviškas organizacijas, taip beveik prieš penkiasdešimt metų atsirado ir Lietuvių Fondas“, – prisiminė pašnekovė.

Kalbėdama apie neseniai, gegužės 7 d., įvykusį LF suvažiavimą, apie 20 metų LF Ohio valstijos įgaliotinė dirbanti ir įvairiose komisijose dalyvavusi bei labai gerai su Fondo veikla susipažinusi D. Puškorienė paste-

bėjo, kad dabar, kai galima balsuoti paštu, liko mažiau vidinio užsidegimo. Gal todėl ir šių metų suvažiavime dalyvavo mažiau nei įprasta žmonių, nebuvo ir gilesnių bei įdomesnių diskusijų.

„Žinoma, buvo malonu vėl su visais pasimatyti, bet trūko šventinės nuotaikos, o tai, kad nebuvo balsavimo, nes kandidatų turėta tiek, kiek buvo vietų, man nepatiko. Reikėtų labiau pagalvoti, kaip šį renginį paversti įdomesniu, galbūt surengiant vakaronę, koncertą, kuris suvienytų dalyvius ir svečius. Labai tikiuosi, kad kitąmet, kai bus minimos 50-osios Lietuvių Fondo įkūrimo metinės, taip ir bus“, – sakė D. Puškorienė.

Paprašyta prisiminti darbą JAV LB ir LR Seimo komisijoje, kur dirbo apie 12 metų, buvo šios komisijos pirmininke, D. Puškorienė sako, kad tai buvo tikrai labai prasmingai praleisti metai. Dabar, atsigręžus atgal, matyti, kad padaryta tikrai nemažai. Paklausta, kokį vieną svarbiausią iš šios komisijos darbų galėtų įvardyti, buvusi pirmininkė sakė, kad komisija tikrai daug prisidėjo, kad Lietuva kuo greičiau taptų NATO nare.

„Pamenu, kad iš pradžių dirbant šioje komisijoje Lietuvos Respublikos Seimo atstovai joje laikėsi šaltokai ir tik pamažu suprato, kad būtina dirbti kartu, bendrauti, apibrėžti

D. Puškorienė.

aktualiausias temas. Jie pamatė, kad galima dirbti kitaip, įsiklausant, kartu ieškant geriausių sprendimų. Jau vėliau jie man sakė, kad būtent iš mūsų išmoko dirbti“, – sakė buvusi komisijos pirmininkė.

Ji prisiminė, jog į komisijos posėdžius pakviesti pranešėjai neretai negalėdavo atsakyti į keliamus klausimus, jiems trūko kompetencijos. Bet vėliau viskas ėmė keistis, jauni specialistai nebijodavo prisipažinti, kad tuo metu atsakymo į vieną ar kitą klausimą nežino, bet vėliau pasiruošdavo, sužinodavo ir atsakydavo. Toks pasikeitęs požiūris džiugino komisijos narius, atstovaujančius PLB.

„Mes aiškiai įvardindavome problemas, sutardavome dėl darbo principų, išklaUSDavome visus argumentus. Įvairūs pasiūlymai būdavo svarstomi Seimo komitetuose, ieškoma geriausių sprendimų. Žinoma, ne visi mūsų pasiūlymai būdavo primami, tačiau būtent diskusijose galėjome tuos sprendimus rasti“, – prisiminė D. Puškorienė.

Paklausta apie Pilietybės įstatymą, pašnekovė priminė, kad dar 2006 metais Lietuvos Konstitucinis Teismas nustatė, jog šis įstatymas prieštarauja Konstitucijai, nors, pašneko-

vės nuomone, tada jis buvo netiksliai interpretuotas. Po to tas klausimas tapo labai politizuotas.

„Lietuva yra nedidelė šalis, ir man nesuprantama, kodėl apribojamos žmogaus galimybės būti lietuviu. Tai tarsi mano tėvai būtų manęs atsisakę. Nepagalvojama ir apie tai, kad svetur išvažiavęs lietuvis daug kur gali daryti įtaką ir nuveikti toje šalyje. Apie tai daug galima būtų kalbėti, bet jau daug kas buvo ir pasakyta iki šiol. O dabar yra taip, kaip yra“, – apgailestavo D. Puškorienė.

Jos veidas prašviesėja, kai užsimename apie naujai į Cleveland atvykusius lietuvius. Pati D. Puškorienė buvo dar maža mergaitė, kai 1949 metais atvyko į Ameriką, vėliau mokėsi gimnazijoje Maine valstijoje ir galiausiai persikraustė į Ohio valstiją.

„Gerai sugyvename su trečiabangiais Klyvlende – bendraujame, kviečiame į savo renginius, kuriuos jie noriai lanko, šeštadienines lietuviškas mokyklas, turime dvi lietuviškas radijo programas, taip pat puikius muzikinius kolektyvus – neretai gastroliuojantį ir puikiai šokantį ‘Švyturį’, kuriam vadovauja trečiabangiai ir kurie dirba ištis puikiai, turime chorą ‘Exultate’ bei kitus“, – vardijo ji.

Priminus, kad kai kuriose kitose valstijose prieš daugelį metų atskraustę lietuviai ne visada randa bendrą kalbą su naujai atvykusiais lietuviais, D. Puškorienė sakė, kad dažnai senesnioji karta nemoka tų naujai atvykusiųjų pritraukti, nenoriai duoda jiems progą patiems kurti ir reikštis. O šiaip viskas priklauso nuo žmonių, nuo jų noro ir sugebėjimo bendrauti, įtraukti į tą bendravimą kitus.

„Aš tikrai manau, kad tie vadinamųjų ‘dipukų’ ir ‘trečiabangių’ santykiai gerės, ateitis bus šviesi, nes juk ir mes, atvykę po Antrojo pasaulinio karo, ne visada iš dar anksčiau čia įsikūrusių lietuvių sulaukdavome geranoriškumo“, – sakė D. Puškorienė.

Algis Vaškevičius – Lietuvos žurnalistas, „Draugo“ bendradarbis.

LR Seimo ir JAV LB komisijos nariai 2003 m. (iš k. į d.): Vytautas Maciūnas, Angelė Nelsienė, Dalia Puškorienė, dr. Dalia Giedrimienė ir Gediminas Leškys (pirmininkas).

„Draugo“ archyvo nuotr.

V. Čekanausko vardinės stipendijos įteikimas Kauno VDU

REGINA GASPARONIENĖ

Šių metų pavasarį Vytauto Didžiojo universitete buvo įteikta pirmoji Vytauto Čekanausko vardinė premija-stipendija Politikos ir diplomatinės fakulteto pirmo kurso studentui Vytautui Drabului. Vardinę žymaus politinio veikėjo Lietuvos Respublikos garbės generalinio konsulo V. Čekanausko premiją įteikė velionio konsulo brolis Algis Sprindžiūnas, dalyvaujant Fondo atstovui Šarūnui Konkulevičiui. VDU ir V. Čekanausko fondo pasirašyta sutartis skatins studentus siekti gerų rezultatų studijose ir visuomeninėje veikloje.

Tiems, kurie pažinojo ir dirbo kartu su nepaprastos erudicijos ir takto LR garbės generaliniu konsulu, ši žinia yra dvigubai džiugi. Prieš pusantrų metų miręs garbės generalinis konsulas buvo vienas iš žymiausių lietuvių politinių veikėjų, California valstijoje konsulo pareigose išdirbęs 32 metus nuo pat paskyrimo

1977 metais. Amerikos valdžia, vykdžiusi Lietuvos valstybės okupavimo ir įjungimo į sovietinį bloką nepripažinimo politiką, mirus to meto konsului dr. J. Bielskiui, labai greitai paktvirtino Korėjos karo veteraną, inžinierių V. Čekanauską garbės konsulo pareigoms, kurias jis ėjo iki pat savo mirties. Jis buvo paskutinysis Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės paskirtas diplomatas išėivijoje. Konsulas V. Čekanauskas buvo gabus politikas, daug pasidarbavęs Lietuvos laisvės reikalu. Už didelius diplomatinis pasiekimus jis buvo apdovanotas Lietuvos Gedimino ordinu.

Po konsulo mirties jo žmonos ir bendradarbės Janinos Čekanauskienės rūpesčiu buvo įkurtas velionio vardo fondas, skirtas skatinti politikos ir diplomatijos mokslus studijuojančius. Norintys gauti šią stipendiją, turi kreiptis į LR garbės konsulę Daivą Čekanauskaitę-Navarretę ir atsiųsti savo dokumentus-prašymą bei atestaciją iš VDU adresu: 2806 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404; tel. 310-828-7095.

Vytauto Čekanausko fondui skirtas aukas galima nurašyti nuo mokesčių aukojant per Lithuanian Assistance Foundation, kurio adresas

yra: 2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404. Jei turite klausimų, teiraukitės el. paštu: LithuanianAssist@earthlink.net.

Pirmoji vardinė LR garbės gen. konsulo Vytauto Čekanausko premija įteikta VDU studentui Vytautui Drabului. Premiją įteikė a. a. garbės gen. konsulo brolis Algis Sprindžiūnas, dalyvaujant Fondo atstovui Šarūnui Konkulevičiui.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

№. 17

Gausūs komunistų oratoriai tokias mintis grūdo ir kalė vaikams ir jaunimui į galvą dešimtmečiais, mažesniu mastu jas skleidžia ir nepriklausomybės erai atsivėrus. Jos išsprūsta tėvams ir motinoms bei kitiems vadovams ir demokratinėje laisvėje gyvenant. Varžovai, net draugai, nustumiami į šalį – ieškoma keršto aukų, turto, nesuklysiu pasakęs ir sekso.

Sovietmečiu naktimis kėgėbistai ir stribai veržėsi per uždarus duris ką nors suimti, ką nors išprievartauti, ką nors pasisavinti. Kodėl jiems reikėjo grobti svetimą turtą? Pažeisti asmens neliečiamumą, paniekinti kitaip galvojančius? Kodėl taip suklestėjo laukiniai norai ir pasąmonėje glūdinti blogio trauka, giluminės tamsos gaivalai? Taip buvo reiškiamos ir tenkinamos primityvios *id* užgaidos, nesiskaitant su skaudžiomis pasekmėmis. Komunistų partija ir valdžios viršūnės metų metais grobė žmonių ir visuomenės turtą, tad nenustabu, kad daugelis piliečių išmoko joms talkininkauti. Grobti sau, grobti komunistų partijai, grobti kuo daugiau.

nai skrajodavo Lietuvoje – jos trauka buvo ir tebėra didžiulė. Ir daugelį kitų tautinę ir religinę veiklą skatinančių minčių ir darbų atrasdavau. Tautos realybei esant paslėptai už Geležinės uždangos, širdies romantiška jai buvo gyvai jaučiama. Daugiau negu romantika. Rašiau laiškus, straipsnius spaudai, dalyvavau demonstracijose, kalbėjau saviems, kalbėjau studentams, profesoriams ir kitataučiams apie Lietuvos tragišką padėtį, apie joje vykstančią kovą už laisvę ir nepriklausomybę. Kviečiau juos vienu ar kitu būdu prisidėti prie mūsų tautos išlaisvinimo darbų ir žygių. Kartą atėjo viena doktorantė ir klausia: „Kaip ir kuo aš galėčiau prisidėti?“ Atradome kam rašyti laiškus, kur prašyti politinės pagalbos. Iš esmės pati Tauta sprendžia savo likimą. Tremtyje ir JAV gyvenant nebuvo lengva ką nors labai reikšmingo pasiekti. Vienok, kai kas pasiekama. Pavyzdžiui, per „Vatikano radiją“ kalbant, balsas pasiekia Europoje gyvenančius lietuvius. Kartą man kalbant jis pasiekė mano seserį Sofiją, jau sugrįžusią iš Kazachstano tyrumų. „Vatikano bal-

Prof. dr. Justinas Pikūnas (viduryje) minint jo 80-ies metų ir 50-ies metų akademiko-psichologo sukaktis. Dešinėje – žmona Regina, kairėje dr. Petras Kisielius. J. Urbono nuotr.

Buvo daug metų, kuriais vyko gausūs suėmimai, tardymai, sušaudymai, išvežimai... Tokia jau buvo praeitis – brutali ir žmogaus teisių nepripažįstanti, kitų asmenybės polinkiams ir pasaulėžvalgai pagarbos nejaučianti. Nepriklausomybei atėjus, lietuviams teko išgyventi gamyklų žlugdymą, žemės sugrąžinimo manipuliacijas, bankų griūtį, kruvinus sausio 13 d. įvykius, savavališką turto grobimą, patriotizmo panieką, daugėjančią valdininkų savivalę ir kyšių būtinumą sprendžiant buitines reikalus. Tad nenuotabu, kad visame krašte nesuskaičiuojamos ašaros liejosi. Bejėgiškumo ir skriaudos pajautos sraute jos liejasi ir šiomis dienomis. Gausėja narkotikų vartojimas ir kriminalinių nusikaltimų, savizudibių... Stiprėja noras aplėisti Lietuvą, ieškoti finansinės ir asmeninės gerovės svetur. Išbėga jauni ir labiau išsilavinę asmenys, tuo pačiu nuskurdindami ir tautos elitą – jaunąją šalies inteligentiją. Tautoje palieka vis ribotesnės galimybės kilti moksle, technologijoje ir įvairiuose kultūros baruose.

...

Taip ir mano mintys ir siela daž-

nas” klausytojus gal paguodžia, gal padrašina. Sesuo Sofija po daugelio metų sužinojo, kad jos brolis gyvas. Jai tai buvo stebuklingas prarasto brolio balsas.

Daug metų vėliau tautinėje šeimos veikloje ir vaikai sugebėjo ką padaryti. Justas Vytautas važinėja į Lietuvą. Jo dėka ir pinigais Elektrenų ledo ritulio komandai buvo pasiūsti drabužiai, pačiužos – viskas, ko reikia vieną komandą aprenkti. Kristina po kelionės į Lietuvą susirašinėja su naujomis draugėmis. Ji atrado savitą pagalbos būdą – nuvažiavo pas dail. Antaną ir Anastaziją Tamošaičius Kingston, ON. Ten, visus metus gyvendama, išmoko kurti liaudies meną, austi tautinius drabužius. Ramonos dukra Rasa kalba lietuviškai, su močiute Regina 2007 metais važiavo į Lietuvą. Ji norėtų Vilniuje gyventi. Dalyvavo 2008 metų Dainų šventėje Los Angeles, draugauja su keliomis lietuvėmis. Šiuo metu Rasa studijuoja California, San Diego mieste rytų mediciną. Su manimi mielai kalba lietuviškai. Kartais internetu atsiunčia ir prašo ištaisyti jos parašytą laiško tekstą ir pasiūsti jai atgal.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona

kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vyras ieško** žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną ar išleisti atostogų. Tel. 708-527-2144.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

SIŪLO DARBĄ

South side intermodal trucking
company looking for experienced
CDL drivers. 80% drop and hook.
Call Mr. White at
815-834-9090

SPA Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, estetikos ir
manikiūro specialistai.
Tel.: **708-805-2696**, Penny

Skelbimų skyriaus tel.: 773-585-9500

Adelė Vaitekūnas, gyvenanti **Providence RI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Mary Gineitis, gyvenanti **Cambridge, MA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. auką. Labai Jums ačiū, kad mus remiate.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. **1 708-599-9680**
Fax. **1 708-599-9682** Tel. **1 800-775-7363**

Čikagos ir Cicero lietuviai atsisveikino su savo mylimu sūnumi

VIDA KUPRYTĖ

Š m. gegužės 7 d. po sunkios ligos St. Louis mieste, Misouri valstijoje, mirė a. a. kun. dr. Arvydas Žygas (1958–2000–2011). Interneto dėka ši žinia pasklido po pasaulį žaibo greičiu ir pritrėkė kiekvieną, jį pažinusį, sutikusį ar tik apie velionio gerus darbus girdėjusį. Viso pasaulio lietuviai gedi netekę brangaus kunigo, šviesios asmenybės.

Čikagos ir Cicero lietuviai gegužės 13 d. buvo pirmieji, atsisveikinę su savo augintiniu, bičiuliu, kunigu Cicero Šv. Antano parapijoje. Parapija, įsteigta lietuvių imigrantų 1911 metais, šiemet švenčia savo 100 metų jubiliejų, o parapijos bažnyčia 1926 metais buvo pašventinta Pal. arkivysk. Jurgio Matulaičio jo apaštalinės viešnagės Čikagoje metu. Nuo šiol ši istorinė lietuvių šventovė bus paženklinta ir tuo, kad joje didelę dalį savo jaunystės praleido kun. Žygas.

Atsisveikinimas

Penktadienio vakare į bažnyčią susirinko keli šimtai velionio draugų, prie altoriaus stovėjo šeši kun. Žygo konfratrainiai: prel. Edmundas Putrimas, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kun. Kęstutis Trimakas, kun. Ginta-

ras Jonikas, kun. Tomas Karanauskas ir kun. Antanas Gražulis, SJ. Cicero parapijos chorui užgiedojus „Giesmę Šiluvos Marijai“, kunigai, parodę pagarbą kun. Žygo palaikams ažuolinėje urnoje, pradėjo atsisveikinimą šv. Rašto ir psalmių skaitymais.

Po to sekė prisiminimai, daugiausia iš kun. Arvydo jaunystės dienų, tų žmonių, kurie ilgai jį pažinojo, stebėjo bei stebėjosi jo gyvenimo aukos raida.

Los Angeles parapijos klebonas kun. Karanauskas perskaitė žodį nuo kun. Arvydo tetos Danutės Baltutienės, kuri gyvena California valstijoje ir negalėjo atsisveikinime dalyvauti. Kun. Arvydo pusseserė Vida Sakevičiūtė perskaitė Dainos Dumbrienės, kitos Arvydo giminaitės, laišką, prisimenantį smagias jaunystės dienas Čikagoje, prie Michigan ežero, Beverly Shores. Anot pusseserių, Arvydas pasižymėjo kūrybingu išdykumu, bet dėl savo linksmos prigimties lengvai išsisukdavo nuo rimtesnių bausmių.

Kun. Arvydas gimė Čikagoje 1957 metais, pakrikštytas Nekalto Prasiždėjimo lietuvių parapijoje. 1962 metais, artėjant laikui eiti į vaikų darželį, jaunas Arvydas su broliu Vyteniu ir tėvais atsikraustė į Cicero — glaudų ir veiklų lietuvių telkinį. Tai buvo šilta, vaisinga dirva. Būsimas kunigas augo, skleidėsi, brendo ir vesėjo. Apie Arvydo giliai įleistas

šaknis Cicero kalbėjo Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus. Šalia kun. Arvydo palaikų jis padėjo žiupsnelį Cicero žemės, kad kun. Arvydą palaidojus Lietuvoje, ant jo kapo būtų pabarstyta ir jį auginusios Cicero žemės.

Seselė Salvatorė, SSC, buvusi kun. Arvydo mokytoja Cicero Šv. Antano parapijos mokykloje, prisiminė, kaip ji ruošė Arvydą būti šv. Mišių patarnautoju. Kai Arvydas buvo vyresnėse klasėse, jis padėdavo seselei paruošti naujų klapčiukų būrį. Jis dažnai klausdavo: „Sesele, ar negalėčiau užimti kunigo vietos?“ Atsisveikinime seselė Salvatorė atstovavo visoms seselėms kazimierietėms, kurias kun. Arvydas su dideliu dėkingumu prisiminėdavo už jų pasišventimą auklėjant jį ir jo draugus. Gyvendamas Lietuvoje, kun. Arvydas dažnai aplankydavo seseles kazimierietes Pažaislyje, ten jos suteikdavo jam vietą pailsėti, atgauti jėgas.

Smagiai kun. Arvydą prisiminė sesė skautė Ramutė Kemežaitė-Kazlauskienė, susipažinusi su juo studentavimo laikais 1979 metais Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, vykusiame Europoje. Kongreso metu Arvydas su kitais lietuviais studentais sutiko šv. tėvą Joną Paulių II, o vėliau surengė jaunimo grupę į Punkską supažindinti juos su okupanto nesuteptu Lietuvos kampeliu. Kun. Arvy-

do meilė Punkskui buvo tokia gili, kad jis prašydavo Dievo, jog Lietuva „supunkskėtų“. Ramutė labai taikliai pabaigė savo kalbę, klausdama: „Arvydai, visur vėlavai, kodėl dabar pasiskubinai mus palikti?“

Ateitininkų vardu prabilo Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkė Rasa Kasniūnienė, pastebėjusi, kad kun. Arvydas buvo atidavęs ateitininkų sąjūdžiui, vis ieškojo naujų veiklos formų, nuolat nagrinėjo, kaip jaunimą sudominti ir padraštinti, kad šis svarstytyt pasauliui dirbti Dievo vynuogyne.

Arvydas ateitininkų organizacijoje ėjo daug pareigų. Svarbiausias jo darbas buvo atkuriant ateitininkų organizaciją Lietuvoje po 50 represijos metų, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę, tampant pirmuoju Ateitininkų federacijos pirmininku. Pasakytiniu metu kun. Arvydas buvo Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos narys. R. Kasniūnienė prisiminė, jog Arvydas vis minėjo, kad mes, dabartinė išėivijos karta, buvome palaimintoji karta, už tai jis visuomet dėkojo Dievui. Jis skatino, kad ateitininkai, veikdami šeimyniška dvasia ir kolegiškai solidarai, stengtųsi paveikti pasaulį ir dėkinga širdimi ir drąsiai ryžtu būtų darbščiais sąjūdžio nariais.

Nuo Marquette Park Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, kur kun. Arvydas tarnavo prieš kelerius metus, atsisveikino parapijos komiteto narė Nijolė Gierštikienė.

Atsisveikinimą su velioniu surengė ir vedė jo jaunystės ir veiklos draugas dr. Petras V. Kisielius. Bene artimiausiai velionį pažinojęs, jis savo kalboje išskyrė dvi ypatingas kun. Arvydo krikščioniškas savybes: jo supratimą ir sugebėjimą džiaugtis, net ir skausmo valandose, ir jautrumą atstumtiesiems, ypač asmenims su negalia.

Gedulingos šv. Mišios

Gedulingos šv. Mišios buvo atnaujamos Cicero Šv. Antano bažnyčioje gegužės 14 d. Koncelebravo devyni kunigai – Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams prel. Edmundas Putrimas, Cicero Šv. Antano parapi-

joje lietuvių sielovada besirūpinantis kun. dr. Kęstutis Trimakas, Cicero Šv. Antano parapijos klebonas Sergio Solis, Čikagos Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Tomas Karanauskas, Detroit Dievo Apvaizdos ir Šv. Antano parapijų klebonas kun. Gintaras Jonikas, mons. Jonas Kuzinskas, Tėvų jėzuitų vyresnysis Šiaurės Amerikoje kun. Antanas Gražulis ir Mundelein seminarijos dekanas kun. Ray Webb. Mišiose dalyvavo ir kun. Antanas Markus.

Pamokslą pasakė kun. Trimakas. Giedojo Cicero parapijos choras. Mišioms baigiantis, prel. Putrimas perskaitė arkivysk. Sigito Tamkevičiaus laišką. Jame arkivyskupas prisiminė, kaip grįžęs iš lagerio 1989 metais Lietuvoje sutiko Arvydą Žygą. Tokio idealizmo ir meilės Lietuvai, kokį jis juto pas Arvydą, jis retame žmoguje matė. Tėvynė Lietuva ir Bažnyčia buvo Arvydo mąstymo centras, jo kalbų ir veiklos *alpha* ir *omega*. Arvydas, negailėdamas savęs, dalijosi savimi su visais, ką sutikdavo.

Gedulingas šv. Mišias buvo galima tiesiogiai girdėti per „Marijos radiją“. Kam įdomu, filmuotus atsisveikinimo ir šv. Mišių kadrus galima pamatyti ateitininkų tinklalapyje adresu: www.ateitis.org.

Pietūs ir antras atsisveikinimas

Po gedulingų Mišių kun. Kelpšas ir Marquette Park Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos parapijiečiai pakvietė visus į Willowbrook pokylių salę pietums. Salės prieangyje – nuotraukos iš kun. Arvydo gyvenimo: jaunas Arvydas savo motinos rankose, smagiai besitaškantis Michigan ežero bangose, pirmoji komunija Šv. Antano parapijoje, prel. Ignas Albavičius, apsuptas vaikučių, tarp kurių – ir mišiolą laikantis Arvydas. Kitur moksleivis Arvydas deklamuoja, vaidina, kalba jaunimo susirinkimuose. Paskutinėse – jau kunigas – laiko Mišias, bendrauja su jaunimu stovyklose.

Nuotraukas surinko ir gražiai išdėstė jo pusseserė V. Sakevičiūtė ir Teresė Pautieniūtė-Bogutienė. Prie nuotraukų būriavosi svečiai, seniai nesimatę kun. Arvydo draugai, vienas kitam priminę vis įdomesnes istorijas iš velionio gyvenimo.

Pavalgius lietuviško kugelio ir dešrų su kopūstais, P. V. Kisielius padėkojo kun. Arvydo draugams, suorganizavusiems atsisveikinimą – Dainai ir Aloyzui Pakalniškiams, Jolitai Kisieliūtei-Narutienei, pusseserei V. Sakevičiūtei. Po to visi, kas norėjo, ėjo prie mikrofono ir dalijosi savo asmeniniais prisiminimais. Kalbėjo ne organizacijų atstovai, o draugai, giliai išgyvenę kun. Arvydo netektį. Savo mintimis pasidalijo Čikagos Pedagoginio lituanistikos

instituto dėstytoja Stasė Petersonienė. Asta Čuplinskienė prisiminė Arvydo tautosakos paskaitas tame institute. Arvydas, prisirinkęs senų dainų iš Punsco, bandė jų išmokyti jaunimą. Asta surinko ir išspausdino tų dainų dainorėlį ir išdalijo susirinkusiems.

Prisiminimuose juokais buvo minimas kun. Arvydo dažnas vėlavimas. Detroit parapijų klebonas Jonikas pabrėžė kun. Arvydo ypatingą broožą – sugebėjimą išklausti kita, o kadangi jis taip įdėmiai klausėsi, žmonės norėjo su juo dalintis savo rūpesčiais, vargais. Žiūrėdamas į žmogų, kun. Arvydas nežiūrėdavo į laikrodį. Jis suprato, kad meilė artimui yra meilė čia pat sutiktam žmogui, kuriam tuo metu reikia paguodos žodžio, užtarimo, supratimo. P. V. Kisielius šią temą vystė toliau, pastebėjęs, kad ir Evangelijoje nematysi Jėzaus skubančio, jis dažnai buvo žmonių sulaikomas, jiems skyrė savo dėmesį. Priminė ir pavyzdį, kur pats Kristus pavėlavo: uždelsė vykdamas pas savo sergantį draugą Lozorių, kuris, Jėzaus nesulaukęs, mirė.

Kun. Žygo palaikai gegužės 24 d. buvo nugabenti iš Čikagos į Putnam, Connecticut, kur paskutiniaisiais metais, prieš susirgdamas, kun. Žygas kapelionavo Nekalto Švento Prasišėjimo Vargdienių seselėms, taip pat tarnavo lietuvių katalikų sielovadai JAV rytų pakraštyje nuo Providence, Rhode Island iki Washington, DC. Seselėms atsisveikinus su savo kapelionu, pirmą birželio savaitę a. a. kun. Žygo palaikai bus vysk. Gintaro Grušo palydėti į Lietuvą. Kun. dr. Arvydas Petras Žygas bus laidojamas birželio 10 d. Kaune, Kristaus Prisikėlimo bažnyčios kolonbariume. Tą pačią dieną 12 val. bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą.

Nuliūdę liko brolis Vytenis Žygas, brolvaikiai Aras, Aida ir Kovas Žygai, pusseserė Vida Sakevičiūtė, pusbroliai Kęstutis ir Audrius Sakevičiai su šeimomis, tetos Laima Vaičiūnienė iš Čikagos ir Danutė Baltutienė iš Los Angeles.

Vida Kuprytė – „Draugo“ skyriaus „Iš ateitininkų gyvenimo“ redaktorė.

Jono Kuprio nuotr.

Juozas ir Paulina Vaitaičiai su dukra Alma Čikagoje.

Biržietės gintaro rinkinys – Balzeko muziejuje Čikagoje

ANTANAS SEIBUTIS

Biržų muziejuje apsilankė seserys Vaitaitytės: ilgametė Biržų „Atžalyno“ mokyklos mokytoja Danutė Vaitaitytė-Marčiulynienė ir architektė, dirbusi Vilniuje Miestų projektavimo institute (dabar Jungtinės architektų dirbtuvės) Dalia Vaitaitytė-Mikalauškienė. Jos nemažai papasakojo apie savo dėdę, jų tėvo Petro Vaitaičio brolių Juozą Vaitaitį ir ypač apie jo žmoną Pauliną Vaitaitienę, gyvenusius JAV, Čikagoje.

Paulina Jasiukėnaitė-Vaitaitienė gimė 1920 m. liepos 20 d. Biržų apskrityje Ubiškių kaime. Jos tėvai buvo pasiturintys ūkininkai, kitos dvi seserys – Matilda ir Ona – ištekėjo už Joniškėlio apylinkių pasiturinčių ūkininkų Grybių. Paulina po mokslų Biržuose 1943 m. birželio 23 d. baigė Vytauto Didžiojo universitetą Medicinos fakulteto Odontologijos skyriaus mokslus ir tapo dantų gydytoja. Kaip pasakojo Danutė Marčiulynienė, jau gyvendama Čikagoje Paulina sukaupė didžiulį gintarų rinkinį, kuris po jos mirties (mirė 2004 m. rugpjūčio 2 d.) buvo padovanotas Balzeko lietuvių kultūros muziejui.

Balzeko muziejus be Paulinos Vaitaitienės surinkto gintaro juvelyrikos ir skulptūros rinkinio, saugo įvairių Lietuvos etnografinių regionų tautines juostas, tautiniais drabužiais papuoštas suvenyrines lėles.

Anot kitos viešnios, D. Mikalauškienės, P. Vaitaitienė buvo ir tautodailininkė, iš šiaudų vėrė sodus, žaislus. Per vienas Kalėdas Midway oro uoste jos suvertais šiaudų žaislais buvo papuošta eglutė. Ji taip pat kūrė gelių puokštes, nesvetimi jai buvo ir medžio deginimo darbai.

Abiejų viešnių dėdė dr. Juozas Vaitaitis gimė 1910 m. vasario 16 d. Nemunėlio Radviliškio valsčiaus Bliūdžių dvare. Po mokslų Biržų gimnazijoje 1939 m. rugsėjo 13 d. baigė Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą, įgijo medicinos daktaro laipsnį.

1944 metų rudenį Vaitaičių šeima pasitraukė į Vokietiją, kur Wetzlar tremtinių stovykloje gimė dukra Alma. Jiems daug padėjo evangelikų reformatų bažnyčios kuratorius Petras Variakojis, gydytojai Šabanai. Jų dėka Paulina ir Juozas Vaitaičiai su dukra Alma 1949 m. atvyko į JAV.

J. Vaitaitis, 1952 m. išlaikęs užsieniečiams gydytojams privalomus egzaminus, dvejus metus dirbo chirurgijos rezidentu Franklin Blvd. ligoninėje Čikagoje. 1955 m. atidarė

kabineta Cicero priemiestyje, kur pradėjo versti privačia praktika. Po keleto metų šalia savo privačios gydymo praktikos pradėjo dirbti Central Community ligoninėje Čikagoje, kur tapo Greitosios pagalbos skyriaus direktoriumi. Vėliau savo privatų kabinetą uždarė ir iki 1988 m. dirbo tik ligoninėje.

Išėjęs į pensiją, J. Vaitaitis domėjosi muzika, gamta. Pomėgis menai, fotografijai užimdavo daug jo laiko valandų. Jis buvo ir aktyvus Evangelikų reformatų parapijos narys, kuratorius. Mirė dr. J. Vaitaitis 1993 m. liepos 11 d., palaidotas Čikagoje, Lietuvių tautinėse kapinėse.

Antanas Seibutis – Biržų krašto muziejaus „Sėla“ darbuotojas.

Paulinos Vaitaitienės juostos ir lėlės Balzeko muziejuje.

Paulinos Vaitaitienės gintarai Balzeko muziejuje.

Nuotraukos iš šeimos archyvo.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **2011 metų gegužės 7 dieną** Jungtinėse Amerikos Valstijose miręs kunigas dr. Arvydas Petras Žygas (1958–2011) bus laidojamas birželio 10 d. Kaune, Kristaus Prisikėlimo bažnyčios kolumbariume. **Laidotuvių Mišios – birželio 10 d. 12 val. p. p.** Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje.

■ **Filisterių skautų sąjungos Čikagos** skyriaus vasaros gegužinė įvyks š. m. birželio mėn. 25 d. 1 val. p. p. Vilučių sodyboje, Schererville, Indiana. Daugiau informacijos gausite pas fil. Aušrelę tel. 630-243-6302. Apie savo ketinimą dalyvauti praneškite iki š. m. birželio mėn. 17 d. Iki pasimatymo gamtoje!

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapija Marquette Park kviečia iš anksto registruoti vaikus, jaunimą pasiruošti sakramentams. Pamokėlių pradžia rugsėjo mėnesį. Registruotis galite parapijos raštinėje. Registruojantis prašome turėti vaiko krikšto ir Pirmos komunijos (jei priėmę/usi) liudijimus. Smulkesnė informacija tel. 773-776-4600.

■ **„Al-anonas“ yra anoniminis būrelis** asmenų, kurių gyvenimą palietė skausminga patirtis, susijusi su priklausomybę alkoholiui turinčiu ar turėjusiu asmenimi. Šis savipagalbos ir dvasinės pa-

ramos būrelis renkasi kiekvieną sekmadienį 7:15 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Kreiptis į Dainą tel. 630-267-7065.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Birželio 5 d., sekmadienį, nuo vidurdienio iki 5 val. p. p.** kviečiame į tradicinį lietuvių festivalį Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje (216 Ripley Pl., Elizabeth, NJ 07206). Jūsų lauks gardūs lietuviški pietūs, parapijos vaikų pasirodymas, Džanetos Bublėnės vadovaujamos tautinių šokių grupės nauja programa, kun. Danieliaus Staniškio bliuzo grupė „Midnight Ramblers“ bei „Kolorado vabalai“. Daugiau informacijos suteiks Julija Jesaitienė tel. 908-352-2271 arba el. paštu jjesaitis@msn.com.

■ **Lietuvių klubas Springfield, Illinois,** ruošia metinį vasaros pikniką, kuris įvyks sekmadienį, birželio 5 d. Bridgeview Park prie Springfield ežero. Pradžiai 12 val. kviečiame visus narius, draugus ir svečius dalyvauti. Kaina 4 dol. Bus šiltų ir šaltų valgių, vyks žaidimai, galėsite paplaukioti ežere. Nauji nariai dalyvauja nemokamai. Daugiau informacijos suteiks Kazys Totoraitis tel. 217-264-6203 arba Benas Žemaitis tel. 217-483-4028.

San Francisco lietuviai kviečia visus į tradicinį Baltijos šalių renginį „Baltic Picnic 2011“, kuris įvyks šių metų birželio 12 dieną, sekmadienį.

Rinksimės erdviame parke, kur vietos užteks ir sportiniams, ir vaikų žaidimams, ir, žinoma, gardėsių stalams. Tradiciškai vaišinsime kepta kiaule, dešrelėmis, lietuviškais šašlykais ir gaivinančiais gėrimais. Prašome atsinešti savo mėgstamą užkandį ar desertą pasidalinti su visais. Įvažiavimas į parką – 5 dol.; savanoriškas mokestis į mūsų fondą – 10 dol.

Rengiama PLB svetainės apklausa 2011 m.

Vienas iš pagrindinių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) tikslų yra padėti 41 krašto Lietuvių Bendruomenėms vystyti bei derinti jų veiklą. Tam, kad PLB valdyba galėtų geriau atlikti savo pareigas, reikia rasti paveikų būdą, kaip pateikti ir skleisti informaciją ne tik kraštų valdyboms, bet ir visiems užsienio lietuviams.

Informacijos sklaidai PLB valdyba jau yra įkūrusi svetainę www.plbe.org. Norėdami, kad internetinė svetainė kuo geriau atitiktų ne tik valdybos, bet ir užsienio lietuvių bei kraštų valdybų lūkesčius, poreikius bei būtų dažniau lankoma, norime ją patobulinti. Todėl kreipiamės į visus 41 krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkus ir kraštų valdybas, prašydami prisidėti tobulinant PLB internetinę svetainę. Labai prašome Jūsų užpildyti anketą, kurią rasite šiuo adresu:

https://www.surveymonkey.com/s.aspx?sm=p50b_2bUWkic8i9aUdGMeMkQ_3d_3d

ne vėliau kaip iki 2011 m. birželio 15 d.

Apklauskos rezultatai bus pateikti PLB kraštų ir Jaunimo sąjungos pirmininkų metinio suvažiavimo, kuris įvyks š. m. rugpjūčio 12 d., metu. Kiekvieno Jūsų indėlis yra labai svarbus!

Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemont, IL

Ses. Laimutė Kabišaitytė Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemont, IL vėl ruoš tris klases ir vyresnius vaikus Pirmajai komunijai. Jau galima iš anksto registruotis tel. 630-243-1070 arba rašyti el. paštu: ses.laimute@yahoo.com.

Sekminių išvakarėse, birželio 11 d., šeštadienį, 5 val. p. p. vyks Pal. J. Matulaičio misijos Sekminių šventė, į kurią mielai kviečiami visi, o ypač Misijoje krikštytieji bei sutvirtintieji. Mišios bus aukojamos ir šventė vyks lauke.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Čikagos lituanistinėje mokykloje – paskutinis skambutis

Praėjusį šeštadienį, gegužės 21 d., Čikagos lituanistinėje mokykloje klegėjo smagūs balsai, liejosi šypsenų ir gėlių jūra – ir mažieji, ir vyresni mokiniai prieš išsiskirstydami atostogų atsiveikino su bendraklasiais, mokytojais ir lietuviškais vadovėliais. Ši diena buvo ypatinga šešiolikai dešimtokų – jiems paskutinį kartą skambėjo šios mokslo šventovės skambutis, tiek šeštadienį kvietęs mokyti lietuviškai rašyti, skaityti, semtis žinių apie mūsų šalies istoriją, gamtą, papročius.

Evelinos Karalienės nuotr.

